

PERIODICALS

Dvasinis ir šeimyninis pobūvis
Fort Myers, FL – 4 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Tema: Dviguba pilietybė – 2, 15
- Švietimas, politikai, teismai – 3
- Politinio savaitgalio svečias – dr. Š. Vilčinskas – 4, 14
- Tradicinės Rochester, NY lietuvių Kūčios – 5
- „Skautų kelias“ – 6, 14
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- S. Bakas: išvarymas iš rojaus – 8
- Mūsų stalui – 9
- Prisimename ir dėkojame D. D'Ercole Lozoraitienei – 12–13
- Pasaulio pažinimas (9) – 13

Valiutų santykis
1 USD — 2.65 LT
1 EUR — 3.45 LT

Metiniame pranešime B. Obama reikalavo didesnio ekonominio teisingumo

Washington, DC (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama sausio 24 d. perskaitytame metiniame pranešime pristatė save kaip kovotoją su ekonomine krize ir už teisingesnę Ameriką. „Milijonai amerikiečių, kurie kiekvieną dieną sunkiai dirba ir laikosi taisyklių, nusipelno tokios pat vyriausybės ir tokios pat finansų sistemos. Atėjo metas taikyti vienas taisykles nuo viršaus iki apačios“, – pabrėžė jis, sakydamas kalbą Kongrese. Teisingumas ir galimybių lygybė nėra vien tik demokratų ar respublikonų vertybės, tai yra amerikietiškos vertybės, kalbėjo prezidentas. B. Obama savo kalboje reikalavo plačios mokesčių pertvarkos. Turtieji, anot jo, turėtų mokėti didesnius mokesčius. Tie, kas per metus uždirba milijoną dolerių, turėtų atseikėti mažiausiai 30 proc. mokesčių.

B. Obama lapkritį vyksiančiuose rinkimuose sieks antrosios kadencijos, tačiau dėl ekonominės krizės jis sulaukia didelio spaudimo. Nedarbo procentas JAV gruodį siekė 8,5 proc.

JAV prezidentas B. Obama skaito savo metinį pranešimą Kongrese.

EPA nuotr.

Esant tokiam nedarbui, pastarųjų laikų istorijoje nė vienam prezidentui nėra pavykę laimėti rinkimų antrą kartą iš eilės.

Kalbėdamas apie užsienio politiką, B. Obama pareiškė, kad JAV įvaizdis pasaulyje pastaruoju metu

pagerėjo. Jis pabrėžė „atsinaujinusių“ vadovaujančių JAV vaidmenį pasaulyje. Kaip to pavyzdį prezidentas, paminėjo tai, kad NATO su Europa ir Azija dabar yra „stipresni nei kada nors anksčiau“.

Vyksta LR piliečių konsulinė registracija

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – LR ambasada Washington, DC, generalinis konsulas Chicagoje ir generalinis konsulas New York primena, kad LR piliečiai, gyvenantys JAV ir Meksikoje, gali užsiregistruoti vienoje iš Lietuvos atstovybių pagal gyvenamąją vietą. Konsulinė registracija – Lietuvos piliečių kontaktinių duomenų įtraukimas į ambasados ar konsulinės įstaigos duomenų bazę. LR piliečių, gyvenančių užsienyje, duomenis įtraukus į ambasados ar konsulinės įstaigos duomenų bazę, būna lengviau su jais susisiekti ir suteikti konsulinę pagalbą ar pranešti artimiesiems, pranešti apie rinkimus, referendumus Lietuvoje, taip pat apie atstovybių organizuojamus renginius.

Lietuvos diplomatinės atstovybės patikino, kad LR piliečių pateikti duomenys yra naudojami tik nurodytais tikslais ir nėra perduodami kitoms JAV ar Lietuvos institucijoms; konsulinė registracija nėra kaip nors susijusi su išvykimo iš Lietuvos deklaravimu, be to, konsulinė registracija yra nemokama. Užsiregistruoti galima užpildžius prašymą registruoti ir pateikus jį ambasadai ar konsulinėms įstaigoms asmeniškai, paštu, faksu ar el. paštu. Prašymo formą ir daugiau informacijos apie konsulinę registraciją galima rasti <http://keliauk.urm.lt/index.php/titulinis/gyvenantiems-uzsienyje/konsulinere-registracija>. Užsiregistruoti taip pat galima el. būdu tinklalapyje www.epaslaugos.lt.

Dar kartą brangsta JAV pašto paslaugos

Čikaga („Chicago Tribune“, „Draugo“ info) – JAV Pašto tarnyba dar kartą didina savo paslaugų įkainius. Nuo šių metų sausio 22 d. pirmos klasės pašto ženklai kainuoja vienu centu brangiau – 45 centus, o korespondencijos persiuntimo kaina pakilo 3 proc. JAV Pašto tarnyba, tikėdamasi sumažinti savo išskolinius, planuoja uždaryti tūkstančius savo padalinių. Pašto tarnybos atstovai sako, jog per ateinančius 10 metų paslaugų paklausa dar labiau mažės, nes vis daugiau amerikiečių sąskaitas apmoka bei laiškus siunčia internetu. Nepaisant pašto paslaugų įkainių padidėjimo, „Draugo“ prenumeratos kaina kol kas nesikeis.

Davos forumą temdo susirūpinimas dėl euro zonos krizės

Davos (BNS) – Žymiausi pasaulio politikos ir verslo atstovai metiniame Davos forume, kuris prasidėjo sausio 25 d., aptaria pasaulio ekonomikos padėtį ir ateities galimybes. Maždaug 40 vyriausybės vadovų 5 dienas Šveicarijos Alpėse su prekybos ir pramonės atstovais aptarinėja įvairiausių ekonomikos ir politikos klausimus – pradedant euro zonos krize ir baigiant Irano branduoline programa, mokslo ir meno tendencijomis.

Pasaulio ekonomikos forumo pagrindinė tema – „Didžioji kaita: formuojant naujus modelius“. Didžiausias dėmesys jame skiriamas euro zonos krizei ir jos pasauliniam poveikiui. Į darbotvarkę taip pat

Šiame metiniame susitikime didžiausias dėmesys skiriamas euro zonos krizei ir jos pasauliniam poveikiui.

EPA nuotr.

įtraukti tokie klausimai – Kinijos augimas, finansų reguliavimas, pasaulyje nuvilnijusių protestų padariniai. Iš šio renginio nesitikima konkrečių rezultatų, ir organizato-

riai pabrėžia neturintys tokio tikslo. Tačiau Davos vyksiantys debatai dažnai iškelia aktualiausius klausimus ir nustato nuotaiką ateinančioms savaitėms, o gal net mėnesiams.

Susitikimo išvakarėse paskelbti apklausos rezultatai rodo, jog verslo vadovai nelabai tiki, kad politikai artimiausioje ateityje pakeis padėtį. Apklausą parodė, kad tiek verslovės, tiek vyriausybės prarado visuomenės pasitikėjimą, be to, Tarptautinis valiutos fondas perspėjo, kad pasaulio ekonomika „vėl atsidūrė pavojaus zonoje“, o dar viena pasaulio bendrovių vadovų apklausa perspėja apie tai, kad verslo pasitikėjimas visame pasaulyje stipriai krito.

Redakcijos žodis

Nors šiuos metus LR Seimas Lietuvoje paskelbė Muziejų metais, ne-atrodo, jog tai turės įtakos didesni-
jų lankomumui. Pasak Lietuvos nacio-
nalinio muziejaus direktorės Birutės
Kulnytės, muziejai Lietuvoje nėra lan-
komi taip gausiai kaip, pavyzdžiui,
Anglijoje dėl to, kad nėra susiklosčiusi
tokia tradicija, nėra ir tokio auklėjimo.
Palyginti su pasaulio muziejų lanko-
mumu (Louvre muziejų Paryžiuje pra-
ėjusiais metais aplankė net 8,8 mln.
žmonių), Lietuvos skaičiai labai skur-
dūs. 2011 m. 106 Lietuvos muziejuose
apsilankė 2,7 mln. lankytojų, o ir jų ne-
mažą dalį sudarė ne vietiniai, bet iš
svetur atvykę turistai. Todėl šiuos me-
tus muziejininkai pasitiko ne ko nors
tikėdamiesi iš Muziejų metų ar val-
džios, bet, kaip sako Trakų istorijos
muziejaus direktorius Virgilijus Povi-
liūnas, su pasiryžimu patiems „dirbti ir
galvoti, ką patrauklaus, naujo ir uni-
kalaus parodyti ne tik saviems, bet ir
pasaulio turistams“. Gal tai pažadas,
jog šiais metais Lietuvoje mūsų laukia
įdomios parodos?

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą
nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį
pažymime, iki kada prenumerata galioja.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos
gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugoja.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: Dviguba pilietybė

Kam reikalinga
dviguba pilietybė?

SAULIUS VARNAS

siems piliečiams, turėjusiems LR pi-
lietybę iki 1940 m. birželio 15 d., ir jų
palikuonims reikia atkurti ir piliety-
bę. Mano supratimu, šioje mąstymo
schemoje yra vienas nenuoseklumas.
Okupavus Lietuvos valstybės teri-
toriją ir prievarta ją inkorporavus į
Sovietų Sąjungą, nepriklausomybė
buvo prarasta *de facto*, bet ne *de jure*,
nes svarbi dalis laisvo pasaulio val-
stybių nepripažino Lietuvos inkorpo-
ravimo į Sovietų Sąjungą teisėtumo.

tymą reikėjo į šias aplinkybes
atsižvelgti. Tai didele dalimi ir
buvo padaryta, leidžiant iki Ne-
priklausomybės atstatymo 1990
m. iš Lietuvos išvykusiems asme-
nims, priėmusiems kitos valsty-
bės pilietybę, tą pilietybę išlaikyti
ir atgavus LR pasą, jeigu svetima
valstybė, kurios pilietybę asmuo
turi, neprieštarauja tokiame LR pilie-
tybės „atstatymui“ ar „atkūrimui“.

Australijos vyriausybės institu-
cijos, pavyzdžiui, tokiame LR piliety-
bės atkūrimui tuo metu prieštaravo
ir grasino atimti Australijos piliety-
bę bet kuriam asmeniui, padavusiam
prašymą atkurti LR pilietybę. Ši
grėsmė išnyko tik po 2002 m. balan-
džio 4 d., kai įsigaliojo Australijos Pi-
lietybės įstatymo pataisos, leidžian-
čios Australijos piliečiams įgyti ir ki-

Atkuriamojo Seimo priimtas LR pilietybės įstatymas, ku-
riuo buvo įtvirtintas „nulinis variantas“, kai visi 1989 m. lap-
kričio 3 d. Lietuvos teritorijoje nuolat gyvenę asmenys, ne-
priklausomai nuo jų tautybės ar atvykimo į Lietuvos teritori-
ją aplinkybių, įgijo teisę į LR pilietybę, aiškiai ir nedvipras-
miškai byloja apie tai, kad buvo pasirinktas valstybės kaip
piliečių bendruomenės modelis. (...) Man nekyla abejonių,
kad Lietuvos sąlygomis toks modelis gali užtikrinti valstybės
gyvastingumą, tik esant plačiam dvigubos pilietybės drau-
dimui. Todėl siekį panaikinti šią nuostatą ir įteisinti visuotinį
dvigubos pilietybės prieinamumą reikia vertinti kaip nesu-
pratimą prieš 20 metų priimto pilietinės valstybės modelio ir
jo gyvastingumo prielaidų esmės.

Pilietybė, bent jau pagal liberalųjį jos
modelį, nusako teisinį individo san-
tykį su valstybe. Todėl *de facto* oku-
pacija negalėjo iš esmės paveikti pi-
lietybės instituto. Nėra įmanoma *de
facto* prarasti pilietybę, nepraradus
jos *de jure*.

Per okupacijos dešimtmečius už-
sienio valstybėse veikė keletas Lietu-
vos diplomatinį atstovybių. Jų veik-
los baruose buvo ir LR pasų pagami-
nimas bei išdavimas pageidaujan-
tiems Lietuvos piliečiams. Tokiu bū-
du per visą 50 metų trukusį Lietuvos
okupacijos laikotarpį buvo palaiko-
mas LR pilietybės tęstinumas. Tenka
apgaildestauti, kad naujojo LR Piliety-
bės įstatymo kūrėjai tų veiksmų
svarbos nesuprato.

Anuomet diskusija dėl LR Pili-
tybės įstatymo sukosi apie asmenis,
palikusius Lietuvą iki 1990 m. kovo
11 d. ir gyvenančius užsienio šalyse,
taip pat jų vaikus ir vaikaitius. Ab-
soliuti dauguma tų asmenų buvo
įgiję kitų šalių pilietybes, kai Lietu-
vos valstybingumas buvo nutrūkęs.
Nepriėmus gyvenamojo krašto pilie-
tybės, jiems būtų drastiškai apribota
laisvė keliauti, jie būtų patyrę kitų
rimtų gyvenimiškų problemų. Nors
iki Nepriklausomybės atgavimo ga-
liojusios 1922 m. LR Konstitucijos 9
straipsnis teigė: „Niekas negali būti
kartu Lietuvos ir kurios kitos valsty-
bės pilietis“, ir 1939 m. Pilietybės
įstatymo 20 straipsnis nedviprasmiš-
kai nurodė, kad Lietuvos pilietybės
netenka asmuo „priėmęs svetimos
valstybės pilietybę...“, pilietybės ne-
tekimo mechanizmas okupacijos lai-
kotarpiu neveikė.

Kuriant naują LR Pilietybės įsta-

tos šalies pilietybę. Beje, šios patai-
sos nėra retroaktyvios. Todėl Aust-
ralijos piliečiams, atkūrusiems LR
pilietybę prieš 2002 m. balandžio 4 d.,
iki šiol gresia Australijos pilietybės
atėmimas, nes jie pažeidė tuo metu
galiojusį Australijos Pilietybės įsta-
tymą. Prisiminus, kad LR pilietybės
atkūrimo procedūrai reikia raštiško
pasizadėjimo Lietuvos valstybei, ma-
nau, kad ir kai kuriose kitose lietu-
vių išeivių gyvenamose užsienio val-
stybėse toks Lietuvos pilietybės at-
kūrimas gali būti vertinamas kaip
veiksmas, vedantis prie tos šalies pi-
lietybės praradimo, pavyzdžiui, JAV
ir Vokietijoje.

...

Sekdamas diskusijas dėl LR Pi-
lietybės įstatymo spaudoje, per inter-
netą, susidariau įspūdį, kad dabar-
tiniu metu vyrauja visai kitos proble-
mos, susijusios visai kita piliečių ka-
tegorija. Kalbama apie Lietuvoje gi-
musius asmenis, turinčius LR pilie-
tybę ir išvykusius į užsienį gyventi
po LR nepriklausomybės atgavimo
1990 m. kovo 11 d., kurie laisvu noru
siekia įgyti kitos valstybės pilietybę,
bet nenori prarasti LR pilietybės. Da-
bartinė 1992 m. priimta LR Konstitu-
cija teigia, kad, „Išskyrus įstatymo
numatytus atskirus atvejus, niekas
negali būti kartu Lietuvos Respubli-
kos ir kitos valstybės pilietis.“ Per-
šama mintis, jog visi į užsienį išvykę
lietuviai turi būti tie „atskiri atve-
jai“. Tąsyk kiltų klausimas, kuriems
asmenims būtų taikomas Konstitu-
cijoje nurodytas draudimas kartu
būti LR ir kitos valstybės piliečiu?

Nukelta į 15 psl.

Lietuvos švietimo, ypač aukštojo mokslo, kokybė didele dalimi lems Lietuvos ateitį. Be kvalifikuotos darbo jėgos Lietuva negalės veiksmingai varžytis globalizuotame pasaulio ūkyje, tad ir užtikrinti geresnį gyvenimo lygį. Akivaizdu, jog reikia pertvarkyti aukštąjį mokslą, pritaikyti jį prie kintančių sąlygų, įtikinti gабiausius šalies jaunuolius mokytis Lietuvoje arba bent sugrįžti į Lietuvą baigus mokslą užsienyje.

Dabartinės švietimo reformos yra kontroversiškos. Abejojama, ar jos veiksmingos, nors naivu manyti, kad reformų vaisiai būtų pastebimi po kelerių metų. Bet susidaro įspūdis, kad itin daug dėmesio skiriama valdžios ir mokslo institutų santykiams išsiaiškinti, tiksliau tariant, kovai dėl įtakos, galios ir lėšų valdymo. Konstitucinis Teismas (KT) neiškentė, neprikišęs savo trigrašio, nors būtų galėjęs prisiminti senąją patarlę, kad „per daug virėjų sugadina sriubą“.

KT stojo ginti universitetų autonomijos, teigdamas, kad universitetų tarybų sudarymo tvarka prieštarauja Konstitucijai, nes neužtikrina lemiamos įtakos akademinėi bendruomenei. Nežinia, ar tai žingsnis į priekį, ar ne. Verta pastebėti, kad iškiliausius JAV universitetus, tokius kaip Harvard University, seniai valdo išorinės tarybos, nors valdžia neturi vaidmens sudarant tarybą.

Galima klausti, kiek gali būti savarankiškumo, kai aukštosios mokyklos gauna beveik visas savo lėšas iš valstybės. Skirdama lėšas, valdžia turi sukurti kokius nors atsiskaitymo mechanizmus, negali aklaai pasitikėti rektorių ir kitų universitetų administratorių kompetencija ir gera valia, ypač kai tos geros valios ne visada yra. Nors docentams ir dėstytojams mokami juokingai maži atlyginimai, priverčiant juos ieškoti papildomų pajamų šaltinių, kai kurie rektoriai ar institutų direktoriai sau

Švietimas, politikai, teismai

KĘSTUTIS GIRNIUS

užtikrina puikų atlyginimą. Pavyzdžiui, prieš kelerius metus tuometis Gedimino technikos universiteto rektorius Romualdas Ginevičius gaudavo į rankas vidutiniškai 22,604 litus per mėnesį. Nestebina, kad Ginevičius, kurio rektoriumi neperrinko pagal naujus principus sudaryta universiteto taryba, sveikino KT nutarimą.

Antra vertus, pavojingas didelis politikų, švietimo ministro, kišimasis į universitetų ir institutų valdymą. Naują valdymo formą sukompromitavo naujasis Kauno technologijos universiteto (KTU) rektorius, pats dalyvavęs ministro suburtoje grupėje, kuri sudarė naująją KTU tarybą, o ši savo ruožtu paskyrė jį KTU rektoriumi. Reikia pusiausvyros. Aukštosios mokyklos ir institutai negali tapti Švietimo ministerijos padaliniais.

Viena ranka KT gina universiteto autonomiją, o kita ją smarkiai riboja. Turiu omenyje nurodymą studentų mokymo rezultatus vertinti ne kas dvejus metus, kaip numatyta įstatyme, bet po kiekvieno semestro. Šitoks smulkmeniškas nurodinėjimas nieko gero nežada. Pirma, pats universitetas geriausiai žino, koks yra tinkamiausias laikotarpis studento darbui vertinti. Antra, kas semestrą daromas nutarimas duoti ar atimti stipendiją gali sukelti didelį spaudimą studentams, skatinti juos rinktis lengviausius kursus ar gerus pažymius rašančius dėstytojus. Blogiausia tai, kad KT šiai ydingai tvarkai suteikė „Konstitucijos doktrinos“

statusą. Net jei būtų visiškai aišku, kad tokia nuolatinė stipendijų peržiūra yra kenksminga studentams ir mokslo kokybei, nei universitetas, nei Seimas negalėtų pašalinti šios tvarkos, o tik pats KT.

Prieš kelerius metus, kai krašte vyko plačios diskusijos apie nemokamą mokslą, buvęs KT pirmininkas Egidijus Kūris teigė: „Tegu atsakingos valstybės institucijos pagaliau išmoksta socialinės inžinerijos, ne tik drausti ar leisti. Vien draudimų ir leidimų teisė yra primityvi ir nieko nepadeda išspręsti.“ KT ėmėsi žingsnio socialinės inžinerijos linkme, nors naiviai maniau, kad KT užduotis buvo interpretuoti Konstituciją, o ne užsiiminėti socialine inžinerija, už kurią demokratijoje paprastai atsakingas Seimas, Vyriausybė, ilgainiui Lietuvos piliečiai, savo norus išreiškiantys rinkimuose balsuodami už kandidatus, partijas ir jų programas.

Ne pirmą kartą stebina KT „išradingumas“. Konstitucijos 41 straipsnyje rašoma, kad „gerai besimokantiems piliečiams valstybinėse aukštosiose mokyklose laiduojamas nemokamas mokslas“. Niekada nesuvoksiu, kaip iš šito vieno sakinio gali būti padaryta išvada, kad studentų mokymosi rezultatai, taigi teisė į stipendiją, turi būti peržiūrima kas semestrą, o ne kasmet ar net kas dveji metai, kaip buvo ligi šiol.

Prieš savaitę JAV Aukščiausiasis Teismas (AT) paskelbė itin svarbų nutarimą dėl Bažnyčios ir valstybės santykių. AT nurodė, kad antidiskri-

minavimo įstatymai negalioja kunigams, pastoriams, tiems, kuriuos komunistai vadino „kulto tarnais“, kad religinės bendruomenės gali šiuos klausimus tvarkyti pagal savo įsitikinimus bei doktrinas. AT pabrėžė, kad jis nesiūlys jokios griežtos formulės, pagal kurią bus nustatoma, kas yra ir kas nėra kunigas, tuo duodamas suprasti, kad pačios religinės bendruomenės, ne teismai ar valdžia, turi spręsti šiuos klausimus ir kad nėra vienos formulės, kuri galioėtų visiems. Gaila, kad mūsų KT nerodo panašaus kuklumo ir sveiko proto.

Dabartinėje, kaip ir sovietinėje, Lietuvoje netrūksta socialine inžinerija susižavėjusių žmonių. Savo įstatymo projekte socialdemokratai pasiūlė gerai besimokančiais pripažinti studentus, turinčius 8 balų vidurkį. Studentų organizacijų vadovai kritikavo siūlymą, nurodydami, kad atsižvelgiant į studijų kryptį ir studijų specifiką aštuonetais gali būti vertinami labai skirtingi rezultatai. Technologijos ir tikslųjų mokslų studentų pažymiai yra žemesni nei socialinių ir humanitarinių mokslų. Vieno universiteto vienos specialybės aštuonetas neprilygsta kito universiteto kitos specialybės aštuonetui. Socialdemokratų peršama tvarka gali atbaidyti studentus nuo matematikos ir tikslųjų mokslų, nors šių sričių specialistų labiausiai reikia.

Be to, silpniesiems universitetams ar fakultetams kils pagunda rašyti daugiau aštuonetų ir tuo pritraukti daugiau studentų. Mokykis pas mus ir gausi stipendiją. O jei po pirmo semestro 90 proc. visų Lietuvos studentų turėtų didesnę negu 8 balų vidurkį, ar valstybė turėtų jiems visiems suteikti stipendijas? Dar reikės ilgai galvoti apie švietimo reformas, bet viliuosi, kad tai bus daroma protingiau negu iki šiol, o KT atsisakys smulkmeniško nepagrįsto nurodinėjimo.

Alfa.lt

LAIŠKAI

IŠ DIDELIO RAŠTO IŠEITA IŠ KRAŠTO

Šių metų „Draugo“ sausio 10 d. numeryje, paskutiniame puslapyje, prie skelbimų, pastebėjau labai keistą nuotrauką ir dar keistesnį užrašą po ja. Nuotraukos ir teksto autorė – Vilija Vakarytė (reikia manyti, jog ji ir pateikė šią nuotrauką „Draugo“ redakcijai). Mane, kaip šaulę ir birutietę, kasmetinių Dariaus ir Girėno minėjimų dalyvę ir vienų iš tų minėjimų organizatorių, šokiravo ir pati nuotrauka, ir tekstas – dėl nepagarbos padorumui ir tiesai.

Kiek man yra žinoma, ir tai užfiksuota visuose Čikagos lietuviškuose leidiniuose („Draugas“, 2010 m. rugpjūčio 3 d. ir 2010 m. liepos 16 d.; „Amerikos lietuvis“, 2010 m. liepos 24 d. ir 2011 m. liepa, nr. 29; „Čikagos aidas“, 2010 m. nr. 28 ir 2011 m. nr. 27), Čikagoje kasmet minint Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio metines, sudaromas tai daliai paminėti Dariaus ir Girėno komitetas. Jį laisvanorišku pagrindu sudaro įvairios lietuvių organizacijos ir pavieniai asmenys. Po minėjimo sudaryto komiteto nariai išsiskirsto, ir tiek komiteto, tiek jos vadovo arba pirmininko nelieka. Taip vyksta kiekvienais metais, kaip ir

visame civilizuotame pasaulyje. Juk tikriausiai ir „Draugo“ dienraščiui minint 100 metų jubiliejų buvo toks komitetas, buvo, bet būtų keista, jei jis egzistuotų tokiu pavidalu ir šiomis dienomis, o jo buvęs pirmininkas kaip toks prisistatinėtų spaudoje. Būtų ne tik keista, bet ir juokinga.

Kodėl visa tai rašau? Rašau dėl to, kad Čikagoje rašoma apie niekur neegzistuojantį, Illinois valstijos registruose neįregistruotą Dariaus ir Girėno komitetą ir jo pirmininką gerb. Algimantą Barniškį. Nesuprantu, kam juokinti Čikagą, klaidinti skaitytojus, kelti visai nereikalingas aistras? Juk tokiais veiksmais rodoma didžiulė nepagarba ne tik „Draugo“ skaitytojams, bet ir drąsiųjų lietuvių lakūnų atminimui, JAV Lietuvių Bendruomenei, žinant, jog A. Barniškis yra JAV LB narys ir JAV LB XIX tarybos narys. Tad kokiam komitetui ir kam atstovauja minėtas komitetas ir jo pirmininkas, kas yra jo nariai ir steigėjai, į šį klausimą V. Vakarytė ir minėtas komitetas neatsakė ir po šiai dienai. Nors pereitų metų „Amerikos lietuvyje“ (2011 m. rugpjūčio 4 d.), buvo viešai į juos kreiptasi, o savo komentarus šiuo klausimu išsakė ir JAV LB Lemont apylinkės valdybos narys Gediminas Kairys („Amerikos lietuvis“, 2011 m. rugpjūčio 11 d.).

Ar ne geriau būtų būti šiek tiek kuklesniems, nuoširdesniems, neaukštinti ir nesureikšminti savęs, juk jei kažką padarei gero, tai tas gėris arba geras darbas pasilieka tarp mūsų, tuo labiau, kad mūsų didelė lietuviška bendruomenė ir taip žino, kas yra kas Čikagoje.

Dabar atrodo, kad iš didelio rašto išeita iš krašto, arba juokiasi puodas, kad katilas juodas. Nebūkime kvailinami ir klaidinami.

Stasė Paulauskas
Chicago, IL

ŠITOKS TALENTAS...

Š. m. sausio 17 d. „Drauge“ žinutė „STT sulaikė Kauno vicemerą“ mane sukrėtė. Kaip taip galima! Skaitau: „42 metų K. Kriščiūnui savi-valdybėje buvo pavesta rūpintis aplinkos gerinimu ir ekologija, ekologine plėtra ir investicijomis, miesto ūkiu, savivaldybės turto ir statybų priežiūra, urbanistika ir architektūra, verslo skatinimu ir sąlygų verslo plėtrai sudarymu.“

42 metų amžiaus K. Kriščiūnas sugebėjo užimti net 6 čia išvardytas pareigas, būdamas vicemeru Kauno miesto savivaldybėje. Tikiu, kad savi-valdybėje, o ir Kauno mieste, yra ir daugiau žmonių, norėjusių kur nors

pritapti, bet ne visiems taip sekasi. O gal galioja čia pasakymas: „Kas veža, tam ir krauna“?

Va, čia ir pradedu galvoti, kad mūsų žmonės – savanaudžiai. Ponas K. Kriščiūnai, pasidalinkite tomis pareigomis su keletu bedarbių architektų ar kitų. Jei visi paliks Tėvynę, ieškodami duonos ir darbo svetur, kas tada mokės Jums algą už „vice-mejeravimą“? Pagal užimamas pareigas esate beribių talentų žmogus, bet leiskite ir kitiems kasdienės duonos užsidirbti.

Gediminas Kazėnas
Lemont, IL

Klaidų atitaisymas

Birutės Prasauskienės straipsnyje apie Rūtos Šepetys knygos „Between Shades of Gray“ pristatymą Los Angeles („Draugas“, 2012 m. sausio 12 d.), sakinyje „Dabar jau 29-iose valstybėse jauni ir seni skaito apie 1944 metais pradėtą mūsų tautos naikinimo tragediją“, metai turėtų būti 1940-ieji, o ne 1944-ieji. Atsiprašome autorės.

Sausio 17 d. „Drauge“ paskelbtoje žinutėje „Iš arti ir toli“ apie Brooklyn, NY sausio 22 dienos šv. Mišias įsivėlė klaida. Lukas Laniauskas, SJ vis dar yra brolis jėzuitas, o ne kunigas.

TELKINIAI

Fort Myers, FL

Lietuviai broliai pranciškonai laiko šv. Mišias.

Visi tikintieji nuoširdžiai dalyvavo šv. Mišių aukoje ir vaikučio krikšto sakramento priėmime.

Dvasinis ir šeimyninis pobūvis

Naujieji metai su pakilia nuotaika prasidėjo sekmadienį, sausio 15 d., nedideliame vakariniame Florida valstijos pakraštyje – Fort Myers miestelyje. Vietinė JAV Lietuvių Bendruomenės Pietvakarių apylinkė sukviėtė apylinkės lietuvius ir jų šeimas į neeilinį renginį.

Nedidelėje Church of the Cross bažnyčioje susirinkusios per 80 lietuviškų šeimų susitiko su iš Lietuvos atvykusiais pranciškonais. Tarp jų buvo pranciškonų viceprovincijolas brolis Linas (Kretingos klebonas), brolis Algis (Vilniaus vienuolyno viršininkas) ir visų mylimas ir gerbiamas brolis Astijus Kungys. Visi tikintieji nuoširdžiai dalyvavo šv. Mišių aukoje ir vaikučio krikšto sakramento priėmime. Matyti buvo ir svečių iš artimų Venice ir Palm Beach miestų. Broliai pranciškonai savo nuoširdžiu dalyvavimu, maldomis bei palaiminimais atgaivino ir sustiprino dalyvių širdis ir sielas.

Nedidelėje Church of the Cross bažnyčioje susirinko per 80 lietuviškų šeimų.

Po šv. Mišių apylinkės veikėja Zita Siderienė pakvietė visus dalyvius į kaimynystėje esantį klubą tęsti vakaro programą. Pasivaikšius cepelinais, saldumynais ir vyno stiklu, brolis Kungys tarė ugningą žodį, prisimindamas sausio 13 dienos tragiškus įvykius ir pabrėždamas tėvynės meilės svarbą. Ta pačia proga broliai pranciškonai, padėdami dalyvių, padainavo keletą lietuviškų ir itališkų dainų. Pobūvio dalyviai dosniai apdovanojo svečius brolius pranciš-

konus su viltimi artimoje ateityje juos vėl pamatyti ir sutikti Fort Myers mieste.

Tai tikrai buvo neeilinis įvykis saulėtoje Florida padangėje. Nuoširdi padėka priklauso JAV LB Pietvakarių apylinkei ir daugybei darbščių talkininkų. Tikimės sulaukti panašių renginių ir artimoje ateityje. Nepamirškite, kur vienas lietuvis, ten – visa Lietuva!

Svečias iš šiaurės

JAV LB Pietvakarių apylinkės veikėja Zita Siderienė kalbasi su broliu Astijumi Kungiu.
Rasos Beconienės nuotr.

Politinio savaitgalio „Lietuva, Tėvyne mūsų“ svečias – dr. Š. Vilčinskas

LIGIJA TAUTKUVIENĖ

Sausio 28–29 d. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, bus diskutuojama įvairiais Lietuvos gyvenimo, jos ateities, dvigubos pilietybės ir kitais klausimais. JAV lietuvių visuomeninio komiteto už dvigubą pilietybę kvietimu iš Lietuvos, be Lietuvos politiko ir visuomenės veikėjo dr. Algimanto Matulevičiaus, atvyksta ir dr. Šarūnas Vilčinskas, Konstitucinės teisės žinovas, pasisakantis dvigubos pilietybės, Lietuvos teismų sistemos keiti-

mo, lenkiškų pavardžių rašymo ir kitais klausimais.

Pasiūlė įtvirtinti tautos savignos teisę

Dr. Šarūnas Vilčinskas nuo pirmųjų nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos dienų aktyviai dalyvauja demokratinės valstybės kūrimo. Nepriklausomos valstybės atkūrimo signataras Jonas Liaučius apie dr. Vilčinsko, bendramokslio Vilniaus universitete, pagalbą rašo: „Pasitikėjimo pagrindu buvau pakviestas

dirbti į Krašto apsaugos ir vidaus reikalų komisiją. Joje dirbau per visą kadencijos laiką, o nuo 1991 m. vasario 14 d. Taryboje buvau išrinktas jos pirmininku. Nuoširdžiai talkinant advokatui Šarūnui Vilčinskui, sukūriau keletą įstatymų krašto apsaugos klausimais, ir jie visi Taryboje buvo priimti. Ateities kariūnams priminsiu, jog Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos įstatymą rašiau lemtingomis 1991 m. sausio naktimis, kuriam sausio 10 d. pirmuoju svarstymu buvo pritarta, o 1991 m. sausio 17 d. – priimtas vienbalsiai, be pas-

tabų ar papildymų.

Advokatui Vilčinskui pasiūlius Laikinojoje Konstitucijoje (Laikinojo pagrindinio įstatymo 2 str.) įtvirtinti tautos savignos teisę, Aukščiausioji Taryba 1991 m. vasario 28 d. po nerivingų diskusijų, kiek sutrumpinusi tekstą, vienbalsiai priėmė mano pristatytą ir argumentuotą nuostatą, jog 'Lietuvos Respublikos piliečiai turi teisę priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į Lietuvos valstybės suverenumą ir vientisumą'. Ši suvereniteto gynimo nuostata buvo perkelta ir

Nukelta į 14 psl.

Rochester, NY

Tradicinės Kūčios

REGINA JUODEIKIENĖ

Laikas taip greitai neša viską į užmarštį, Naujųjų metų kalendoriuje jau sužymėti naujos datos, nauji minėjimai, nauji renginiai. Tačiau norisi nors trumpam prisiminti ir su kitais pasidalinti apie Rochester, NY lietuvių bendruomenės praėjusių metų gruodžio 18 d., sekmadienį, labai gražiai atšvęstą tradicinę Kūčių vakarienę.

Jau aštunti metai, kaip ši graži tradicija atsikūrė Rochester ir tapo šilta šeimynine švente. Treti metai, kaip šventė ruošiama kartu su Edwardo Gervicko lituanistine mokykla.

Salė kvėpėjo gyva eglute, papuošta lietuviškais šiaudinukais, nosį kuteno skanūs paruošto maisto kvapai. Skambėjo Kalėdinė muzika. Iš bažnyčios į salę žmonės rinkosi pakilios nuotaikos. Lietuviškas šv. Mišias atnašavo kun. pranciškonas Augustinas Simanavičius iš Toronto.

Visus susirinkusius su artėjančiomis šventėmis pasveikino, vakarą vedė Rochester Lietuvių draugijos komiteto pirmininkė Regina Juodeikienė ir Darius Kašinskas, E. Gervicko lituanistinės mokyklos vedėja Aušra Clifford ir mokytoja Virginija Mockevičienė. Tėvas Augustinas Simanavičius sukalbėjo malda, pašventino Kalėdines plotkeles bei šeiminkinių paruoštas gėrybes.

Buvo pristatyti kiti svečiai: Michael Leach, Rochester miesto savivaldybės atstovas; Mary Chao iš laikraščio „Democrat & Chronicle“ su dešimtmete dukra; Our Lady Of Lourdes (OLOL) pastoralinė administratorė Joan Sabala; LR garbės konsulas NY valstijoje Rimas Česonis su žmona Roma. Gerb. konsulas taip pat tarė sveikinimo žodį. Turėjome svečių ir iš Lietuvos. Tuo metu savo dukrą Irmundą Bergoltz ir anūkę Kristiną lankė mama Adelė Senkuvienė iš Plungės. Taip pat viešėjo ir svečiai iš Cleveland ir Medina, Ohio – Danutė S. Liaubienė ir Julija Čepulienė.

Buvo daug šurmulio, daug ruošimosi, tačiau rezultatai tikrai džiuginantys. Programa prasidėjo su E. Gervicko lituanistinės mokyklos pasirodymu. Suvaidinta trumpa inscenizacija „Dvylika mėnesių“. Toliau mokiniai šoko tautinius šokius, deklamavo eilėraščius apie žiemą, per Kalėdas gimusį Šventą Kūdikėlį. O giesmę „Tyliąją naktį“ giedojo visi susirinkusieji, jie tyliai pritarė vaikų giedojimui. Lina Clifford, Paulius Blanchi ir Žara Philippone pradžiugino žiūrovus paskambinę pianinu.

Atkeliavo ir Kalėdų senelis su nykštuku Jonuku. Klausinėjo, ar ge-

ri vaikučiai buvo, pagyrė už parodytą programą. Po to apdalinu visus dovanėlėmis. Daug buvo džiaugsmo vaikams, malonių akimirkų tėveliams, seneliams ir visiems svečiams.

Po to vyko Kūčių vakaro susikaupimas ir rintis. Labai gražia šio vakaro tradicija tapo žvakių uždegimas. Juk lietuviai nuo seno tikėjo, kad šventą Kūčių naktį vėlės aplanko namus. Vėlėms ant stalo buvo padėta lėkštė su apverstu šaukštu. Tam mūsų vakaro metu buvo paruoštas atskiras staliukas, apdengtas lietuviška staltiese, papuoštas eglės šakele, tuščia lėkšte, šaukštu, kryžiuuku ir keturiomis žvakėmis. Tai – mūsų Amžinybės iškeliavusiems Rochester lietuviams prisiminti ir pagerbti. Pirmąją žvakę už E. Gervicką ir jo šeimos mirusiuosius uždegė Lina Clifford ir Balys Mockevičius. Velionis Gervickas paliko fondą, skirtą lietuvių kultūrinei veiklai plėtoti. Šiuo fondu naudojasi ir E. Gervicko lituanistinė mokykla.

Antroji žvakė, kurią uždegė Pranas Mockevičius, buvo skirta Šv. Jurgio parapijos fundatoriams ir ikūrėjams. Trečioji – už mirusius Šv. Jurgio parapijos parapijiečius, ją uždegė Birutė Litvinienė ir Ramunė Bliudnikienė. Ketvirtąją žvakę už visus lietuvius emigrantus uždegė Ieva Bačkutė.

Po žvakių uždegimo tylos minute kiekvienas galėjo prisiminti savuosius Amžinybės iškeliavusius ar tuos, kurių tuo metu nebuvo šalia. Po to visi, susikabinę už rankų, sugiedojo Maironio „Lietuva, brangi“. Gilūs ir prasmingi giesmės žodžiai jaudino visus. Šiluma greitai sklido per širdis, pripildydama kiekvieną gerumo, atlaidumo, vilties.

Birutė Litvinienė gražiai papasakojo apie lietuviškus Kūčių vakaro papročius, pakviesdama visus pasidalinti šventąja plotkele. Buvo džiugu matyti žmones, besišypsančius, pilnus nuoširdumo, gerų linkėjimų. Visi vaišinosi tradiciniais Kūčių valgiais, šnekučiavosi, dalinosi prabėgusių metų nuveiktais darbais.

Linksmi visi nuteikė vakaro loteriją. Kaip visada, niekas neskubėjo skirstytis. Oras buvo gražus, šiltas. Žiemos net pėdsakų nesimatė. Lieka tik pasidžiaugti, kad dar vieneri kartu nueiti metai buvo prasmingi, darbingi, kad mūsų jaunoji karta yra dalis tos brangios tradicijos, dalis mūsų lietuviškos bendruomenės ir nenutrūkstanti grandis, vedanti į ateitį.

Regina Juodeikienė – Rochester Lietuvių draugijos komiteto pirmininkė, E. Gervicko lituanistinės mokyklos mokytoja, Rochester lietuvių organizacijos „Baltų vaikai“ narė.

Nidos Lelis ir Aušros Clifford nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės veikla

V.S. FIL. DR. VILIJA KERELYTĖ

Jau senokai teko rašyti apie šios veiklos draugovės darbus, tad šian dien atsisėdusi prie savo rašomojo stalo norėjau prisiminti ir aprašyti paskutinius keturis mūsų gyvybinės veiklos mėnesius.

Žvakių uždegimas (iš k.): v. sl. Birutė Matutienė ir v.s. fil. dr. Vilija Kerelytė, „Sietuvos“ draugininkė.

v. sl. Birutės Trinkienės nuotr.

Pereitų metų spalio mėnesį mūsų sesė sietuvietė v.s. Sofija Jelionienė gražiai aptarė v.s. Vaičiūnienės gyvenimą. Įdomu buvo pasiklausti prisiminimų. Sesei Sofijai į talką atėjo mūsų sesės Irena Kriaučeliūnienė, Marija Remienė ir Gintra Narienė, pažinojusios sesę Vaičiūnienę.

Į lapkričio mėnesio sueigą atkeliavo jau seniai matyta ir mums labai miela sesė v.s. Alė Namikienė. Ji pasidalino su sietuvietėmis savo surinktais duomenimis apie Sesių, kaip jos narės tarnauja lietuvių visuomenei: ruošia, dirba įvairius kultūrinius ir lietuvybei svarbius darbus. Ji išskyrė tas seses ir tuos vienetus, kurie ne vien tarpusavyje, bet ir už Draugovės ribų puoselėja lietuvišką dvasią. Dėkojame sesei Alei už apsilankymą.

Tradicinės Kūčios buvo suruoštos Ateitininkų namuose 2011 m. gruodžio 15 d. Susirinko gražus būrys sesių sietuviečių. Visos susėdo prie vieno bendro stalo, sudaryto net iš šešių atskirų stalų, apdengtų gražiomis baltomis staltiesėmis, kuriomis leido pasinaudoti Ateitininkų namų darbuotoja Konstancija Misiū-

nienė. Kad būtų šventiškesnė kalėdinė nuotaika, ji taip pat į pagrindinę salę atstūmė gražiai išpuoštą Kalėdinę eglutę. Ačiū Jums, Konstancija!

Stalai buvo papuošti kalėdinėmis gėlėmis. Prie kiekvienos lėkštės padėta po plotkelę, kad būtų galima dalintis. Šv. Kūčių popietę atidarė draugininkė sesė Vilija Kerelytė. Buvo uždegta iš Betliejaus atkeliavusi žvakutė su Kristaus šviesa, ugnimi. Nuo jos uždegtos dar trys žvakės. Pirmoji žvakė uždegta prisiminti Dievą, mūsų Kūrėją, antroji – už brangią tėvynę Lietuvą, o trečioji – prisiminti visas mūsų mirusias sietuvietes. Prieš uždegant žvakę, sesė Vilija paskaitė šiai progai pritaikytus žodžius. Degant trečiąją žvakę, ji perskaitė visų mirusių sietuviečių vardus ir pavardes. Ne viena nušluostė ašarą, prisiminusios mūsų brangias Amžinybėn iškeliavusias seses.

Prasidėjo vaisės. Visos gardžiosios visų suneštais skanėstais. Pabaigus vaišintis vyko meninė dalis, kuriai sesė Vilija buvo paruošusi eilėraščių pyne. Beveik kiekvienai sesei teko paskaityti po eilėraščių ar Kalėdinės minties posmelį. Visos buvo įtrauktos į programėlę.

Po to sesė Vilija padėkojo visai savo vadijai už nepailstamą darbą ir padovanojo kiekvienai po Kalėdinę dovanėlę. Vadija taip pat norėjo, kad kiekviena sesė parsineštų į savo namus kalėdinius sveikinimus, tad kiekvienai sesei buvo padovanotas eglutės papuošalas. Sesei Vilijai „Sietuva“ padovanojo nepaprasto gražumo *poinsettia* gėlę.

Dar ilgai sesės vaišinosi kava ir pyragais. Sveikino viena kitą su Šv. Kalėdų šventėmis ir ateinančiais Naujaisiais metais. Linkėjo, kad „Sietuva“ dar ilgai gyvuotų!

Kita „Sietuvos“ sueiga įvyks š. m. vasario 16 d. 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro posėdžių kambaryje, Lemont, IL. Į mūsų sueigą atvyks mums gerai pažįstama poetė Eglė Juodvalkė, kuri aptars savo naują knygą „Sakalai naktį nemiega“. Kviečiame visas seses gausiai dalyvauti.

V. s. fil. dr. Vilija Kerelytė – „Sietuvos“ draugininkė.

Lietuvių skautų sąjungos taryba

Dėmesio, Čikagoje gyvenantys ar besilankantys LSS vadovai,

Š. m. sausio 28 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, 10 val. r. vyks iškilminga sueiga, kurios metu bus įteikiami žymenys ir perduodamos pareigos naujai išrinktiems Lietuvių skautų sąjungos vadovams.

Nuoširdžiai kviečiame seses ir brolius bei „Geležinio vilko“ ordinu apdovanotuosius sueigoje dalyvauti ir pasidžiaugti su savaisiais.

Budėkime!

Ad Meliorem!

v.s. fil. Gintas Taoras
L.S.S. Tarybos pirmininkas

2011 m. rudens iškyla į Rako stovyklą

DONATAS RAMANAUSKAS

Penktadienis, spalio 28 d.

Susirinkome Pasaulio lietuvių centre, Lemont, 6 val. v. Brolis Aldis Liubinskas kartu su broliu Donatu Ramanausku sukrovė visų iškylautojų reikmenis į automobilius ir vežė juos į stovyklą. Broliai Tadas Kulbis ir Robertas Vitas susodino „Lituanicos“ tunto, „Dariaus ir Girėno“ prityrusių skautų draugovės skautus į savo mažus autobusiukus kelionei į Rako stovyklą. Keliavome kartu su geltonšlipsisiais skautais, kurie važio atskirais automobiliais mūsų kavane. Pajudėjome 7 val. v.

Iškylas dalyviai

Prityrusieji skautai: Adomas Kelpša, Vidas Kulbis, Matas Lapkus, Zenius Liubinskas, Kovas Rugienius, Povilas Sieczkowski, Kęstutis Kelečius, Mantas Naris, Matas Stankus ir Jonas Deuschle; prityrusių skautų vadovai: Donatas Ramanauskas, Aldis Liubinskas, Tadas Kulbis, Juozas Kapačinskas ir Robertas Vitas.

Skautai: Mantas Motekaitis, Matas Stankus, Matas Skerbedis, Vytas Stankus, Audrys Kelečius, Vilius Buntinas; skautų vadovai: Arūnas Buntinas, Linas Kelečius, Andrius Stankus, Kazys Motekaitis.

Pakelėje sustojome pavalgyti „Culver's Butter Burgers“ restorane,

Stevensville, MI (tai tapo jau kone tradicija) ir prisipildyti benzino. Po to prityrusieji skautai važioavo tiesiai į Rako stovyklą, o likusieji skautai sustojo Grand Haven miestelyje nusipirkti maisto savaitgaliui.

Likus 20 mylių iki Rako stovyklos, pradėjo lyti, tada snigti, o netrukus – ir ledai kristi. Buvome laimingi, kad kol privažiavome iki Rako vartų, lietus ir kruša nustojo, bet visur buvo šlapia. Pasistatėme mažas palapines po „Lituanicos“ valgyklos pastogę ir greitai pernešėme jas į stovyklavimo rajoną, nes žinojome, kad ir vėl pradės netrukus lyti. Visi atsigulė sausi ir šilti miegoti 2:30 val. r.

Šeštadienis, spalio 29 d.

Kelėmės 8 val. r. Migla. Prityrusieji skautai pusryčiams skaniai paruošė lašinių ir kiaušinių ir pasiruošė dienos iškylai. Prityrusieji skautai buvo suskirstyti į tris grupes. Užrištomis akimis grupės buvo nuvežtos į nežinomą vietą Manistee National Forest. Kiekvieną grupę lydėjo vyresnis vadovas.

Pirmą grupę sudarė: Zenius Liubinskas, Adomas Kelpšas, Povilas Sieczkowski ir Jonas Deuschle (palydovas Donatas Ramanauskas); antrą grupę: Vidas Kulbis, Kovas Rugienius ir Kęstutis Kelečius (palydovas Robertas Vitas); trečią grupę: Matas Lapkus, Mantas Naris ir Matas Stankus

Nukelta į 14 psl.

Kviečiame!

Kviečiame jaunimą nuo 13 iki 19 metų į Jaunimo vakarą, kuris vyks **vasario 25 d.** Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Šiame vakare galėsite paklausti įvairių orkestrų, kuriuose groja mūsų talentingi skautai, muzikos. Bilieto kaina: 10 dol. (iš anksto), 15 dol. (prie durų).

Daugiau informacijos gausite pas: Aušrą Jasaitytę Petry: (708) 699-8224, ausra67@sbcglobal.net; Viliją Kilienę: vkiela@sbcglobal.net arba Donatą Ramanauską: donatas1@sbcglobal.net.

Norime visus pakviesti į Čikagos lietuvių skautų tuntų ruošiamą tradicinę Kaziuko mugę, kuri įvyks **kovo 4 d., sekmadienį**, Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Šioje mugėje galėsite pavalgyti skanaus lietuviško maisto, tortų; nusipirkti skautų pagamintų rankdarbių; vaikai galės pažaisti įdomius, jiems skirtus žaidimus; išbandyti savo laimę sėkmingose loterijose; pabendrauti su savo draugais, pažįstamais; pabūti tikroje lietuviškoje aplinkoje.

Ieškome prekybininkų tradicinei Čikagos lietuvių skautų ruošiamai Kaziuko mugėi. Jei norite pardavinėti savo prekes, rankdarbius, prašome kreiptis į Taiydą Chiapettą: rt.chiapetta@comcast.net arba (708) 839-4438.

Tilto statybininkai Rako stovykloje.

„DRAUGO” LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Filmas „Misija neįmanoma 4”

(„Mission Impossible 4”)

ANDRIUS KRIAUCIŪNAS

Neseniai įvyko ketvirta „Mission Impossible 4” filmo premjera. Jis sukurtas pagal televizijos programą, kurią aš esu žiūrėjęs per DVD. Šis ketvirtas filmas buvo populiariausias filmas JAV dvi savaites iš eilės. Šį filmą žiūrėjau paskutinę Kalėdų atostogų dieną ir noriu jums aprašyti.

Apie ką buvo filmas?

Filmo pradžioje vienas geras šnipas bando paimti iš paštininko siuntinį su slaptu kodu. Tai, kad jis paima tą siuntinį, pamato kiti, ir jie nori tą siuntinį atimti. Saugodamas siuntinį su kodu, jis bėga ant stogo, o jam iš paskos bėga blogiečiai. Gerietis stauga nušoka nuo pastato. Krisdamas nušovė blogiečius, o pats nukrito nuo pripučiamo čiužinio, kurį jis buvo numetęs. Atsistojęs jis pradėjo eiti

kalų ir jiems reikėjo greitai išeiti. Vos jie išėjo, Kremlius susprogo. Sprogimą įvykdė blogietis, kad žmonės galvotų, kad tą padarė Ethan Hunt grupė. Visas filmas yra apie Hunt komandų bandymą atgauti kodus, kad galėtų sustabdyti atominį sprogimą. Tai padaryti jie turi keliauti į dar keletą šalių.

Ar filme vaidina žinomi aktoriai?

Vienintelis man žinomas aktorius Tom Cruise. Jis yra vaidinęs „Knight and Day”, ankstesniuose „Mission Impossible” filmuose, „War of the Words” ir „Tropic Thunder”.

Kas labiausia patiko?

Man labiausiai patiko scena, kai Tom Cruise (Ethan Hunt) Dubai mieste lipo ant aukščiausio pastato pasaulyje. Jam grįžtant, pritrūko virvės ir jis turėjo bėgti pastato šonu,

Filme „Misija neįmanoma 4” pagrindinį vaidmenį atlieka žinomas amerikiečių kino aktorius Tom Cruise.

tolyn ir pamatė merginą. Jam buvo pranešta, kad ji yra žudikė, bet jau buvo per vėlu. Jinai ji nušovė ir paėmė slaptą siuntinį su kodu. Tai taip prasidėjo filmas.

Jis priklausė keturių žmonių komandai, bet vienas iš narių buvo kalėjime ir kad galėtų atgauti kodus, reikėjo jį išgelbėti. To nario išlaisvinimas buvo išpūdingas. Vienas iš narių išilaužė į kalėjimo centrinį kompiuterinės kontrolės punktą ir viską valdė. Jis galėjo atidaryti visas kalėjimo duris ir taip pat užrakino policijos duris. Jam pavyko išlaisvinti komandos narį, kuris pabėgo per požeminę kanalizaciją.

Žmogaus kalėjime vardas buvo Ethan Hunt. Jis ir jo komanda turėjo nuvykti į Kremlių ir sužinoti, kas tas kitas žmogus, kuris nori gauti slap-tus kodus. Bet iškilo nenumatytų rei-

nųpajauti virvę ir tada išokti į kambario vidų per langą. Mano tėvui buvo baisu net žiūrėti.

Kas nepatiko filme?

Buvo scenų, kai žmonės atrodo miršta, bet vis tiek lieka gyvi. Tai jau per daug netikroviška.

Kam patiktų filmas?

Filmą siūlau pažiūrėti 13–50 metų amžiaus žmonėms. Filmas yra vertinamas PF-13, ir seniems gal būtų per daug veiksmo.

Ar verta žiūrėti filmą kino teatre?

Manau verta nepagailėti pinigų ir pažiūrėti filmą kino teatre, ypač jeigu mėgsti veiksmo filmus. Tai tikrai labai geras filmas. Aš duočiau 9.5 balų iš 10-ties.

Partizanų bunkeris.

Partizanų bunkeris Michigan šiaurėje:

atidarymo savaitgalis Laudagoje

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Kai kurie jūsų esate skaitę apie Kriaučiūnų partizano bunkerį, statomą mano senelių vasarnamio žemėje. Man smagu pranešti, kad bunkeris pabaigtas statyti ir įrengti.

Tiems, kurie nieko nežino apie mūsų bunkerį, truputį paaiškinsiu. Prieš keletą metų aš, tėvas, mano brolis Andrius ir senelis norėjome pastatyti partizanišką bunkerį prie senelio vasarnamio. Po daug valandų sunkaus darbo bunkeris buvo baigtas statyti. Bunkerį pastatėme iš specialaus medžio, kuris greitai nepūna. Vėliau senelis paprašė, kad aš pravesčiau oficialų atidarymą per šeimos susibūrimą. Aš mielai sutikau. Senelis man davė kelis informacinius straipsnius apie partizanų karus ir bunkerius. Dieną po Padėkos dienos įvyko bunkerio atidarymo iškilmės. Per iškilmes aš visiems iš-dalinau informaciją ir pradėjau savo kalbą.

Kada Sovietų Sąjunga Lietuvą užėmė 1941 metais, lietuviai nebuvo pasiruošę kariauti prieš sovietus. Tik po to, kada Sovietų Sąjunga vėl užėmė Lietuvą 1944 metais, lietuviai buvo pasiruošę kovoti ir atgauti savo laisvę. Dauguma partizanų buvo ūkininkai, tik maža jų dalis buvo kareiviai. Partizanų vadovai bandė sukurti kelias politines organizacijas kaip VLAK ir VGPS, bet sovietai perprato jų planus ir išsiuntė kelis savo agentus, kurie padarė didelį nuostolį partizanams.

Partizanų karai padalinti į tris laikotarpius: 1944–1946, 1946–1948 ir

1948–1953 metų. Per pirmą trečdalį partizanai puolė mažus miestelius ir okupacijos būstines. Antroje dalyje jie kariavo prieš NKVD karius – apie 10,000 partizanų žuvo bekariaujant. Trečioje dalyje buvo likę tik apie 4,000 partizanų. Jie bandė apjungti visų partizanų regionus (Lietuva buvo paskirstyta į mažas dalis, kad būtų lengviau partizanus organizuoti). Iš viso žuvo apie 20,500 partizanų. Po savo kalbos perskaičiau kelis partizanų eilėraščius.

Kitą dieną per pietus aš, mano brolis, pusseserė Audra ir pusbrolis Vytautas nuėjome pietauti į bunkerį. Buvo nemažai vietos, buvo smagu atsisukti nuo kitų, pabūti tikriems partizanams. Mūsų mažasis pusbrolis kartais ateidavo pas mus, bet jam labai patiko būti po žeme. Mes su savi-mi turėjome lempą, nes buvo gana tamsu net dienos metu. Vėliau vakare, po vakarienės, mes, partizanai, vėl sugrįžome į bunkerį. Pradėjo lyti, todėl buvo sunku į jį įlipti, nes buvo daug purvo. Įjungėme lempą, pradėjome žaisti kortomis, kaip ir partizanai kartais darydavo. Pasiskirstę komandomis pirma mes žaidėme kortų žaidimą „Tūkstantis”, po to „Kemps”. Mes nesuslapome – bunkeris buvo pakankamai šiltas, nors lauke buvo gana šalta. Nors ten galėtų miegoti keli žmonės, nutarėme grįžti į vasarnamį.

Buvo labai smagus vakaras. Aš tikiuosi, ne, aš žinau, kad mano karta ir kitos kartos ateityje naudosis šiuo bunkeriu „pasislėpti” nuo pasaulio ir prisiminti partizanus, kurie žuvo už Lietuvos laisvę.

Gytis (dešinėje) su broliu ir pusbroliais bunkeryje. Nuotraukos iš Gytio Kriaučiūno asmeninio albumo

Čikagos lituanistinės mokyklos 20-metis

Jaunimo centro didžiojoje salėje

bus minimas kovo 17 d., šeštadienį

Kviečiame atsiliepti buvusiems mokiniams ir mokytojams. Norinčius dalyvauti iškilmingoje vakarienoje prašome rašyti el. paštu jurate124@yhoo.com arba skambinti tel. 630-805-4036 (mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė)

Samuelis Bakas: išvarymas iš rojaus

IEVA ŠADZEVIČIENĖ

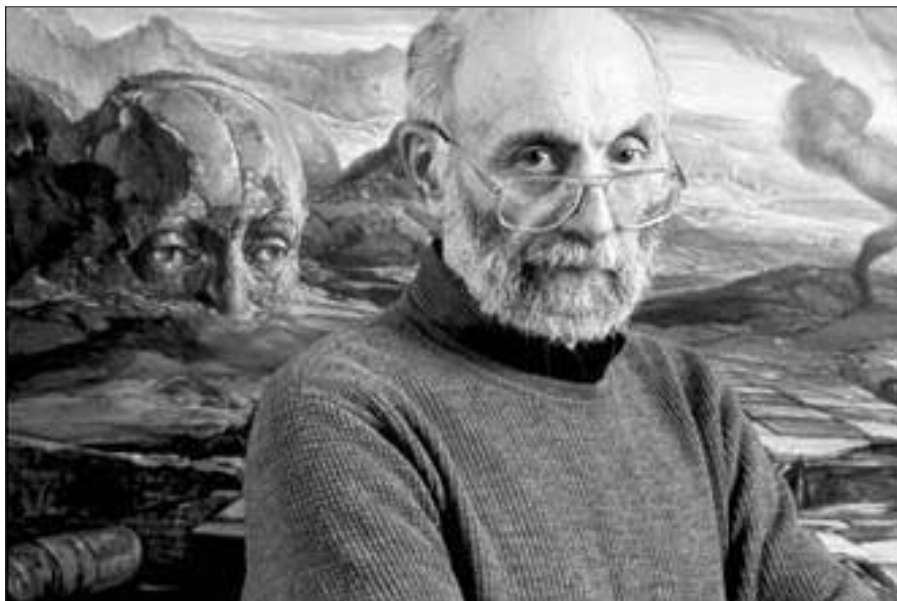
„Aš nenustojau stebėtis, jog tebesu šiame pasaulyje. Man, gimusiam tais pačiais metais, kada Hitleris atėjo į valdžią Vokietijoje, galimybė išlikti gyvam buvo lygi nuliui. Likau gyvas tik nesibaigiančių stebuklų dėka, kurie visuomet nutikdavo laiku.“

(Samuel Bak)

Samuelis Bakas (Samuel Bak) – vienas iš tų menininkų, kurie rodos noriai dalijasi savo kūrybos paslaptimis. Kiekvienas Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus Tolerancijos centro lankytojas, atradęs daugiau laiko apžiūrėti čia vykstančią S. Bako kūrinių parodą „Gyvenimo stotys“, gali išgirsti nuoseklius dailininko aiškinimus, ką jam reiškia viena ar kita drobė, ką jis nori pasakyti naudodamas tam tikrus simbolius, varijuodamas tapybos stiliais ar praėjusių epochų meninėmis srovėmis. Tačiau tiems, kurie bando S. Baką pažinti giliau, tapytojas užmena daugiau mįslių nei duoda atsakymų. Menininkas, kurio pirmoji paroda buvo surengta Vilniaus gete – tuomet mažajam Samueliui tebuvo devyneri – „Gyvenimo stotims“ atrinko 37 savo kūrinius, liudijančius apie skirtingus gyvenimo ir kūrybos laikotarpius. Parodoje galima pamatyti jo pirmąją aliejinę tapybą „Turgus“ (1946), sukurtą Perkeltų asmenų stovykloje, Vokietijoje, kur jis su mama prisiglaudė po Antrojo pasaulinio karo, abstrakcijas („Po tvano“ (1960), „Puolę angelai“ (1961) iš septintojo dešimtmečio Romos laikotarpio, o taipogi ir darbų, kuriems prireikė sukurti ištisų dešimtmečių („Šia kryptimi“ (1969–2011), „Senovinis miestas“ (1969–2005). Retrospektyvinė paroda apima 1946–2011 m. laikotarpį: į Tolerancijos centrą atkeliaavo ir vėlyviausios, 2010–2011 metais, sukurtos drobės iš ciklo „Adomas ir Ieva“, praėjusią vasarą pristatyto Pucker Gallery, Boston mieste, kuriame šiuo metu gyvena ir kuria dailininkas.

S. Bakas – kosmopolitas, 1933 m. gimęs Vilniuje, tuolaikinės Lenkijos teritorijoje, po karo su mama pabėgęs į Vokietiją, Perkeltųjų asmenų stovyklą, 1948 m. emigravęs į ką tik

įkurtą Izraelio valstybę, mokėsis Paryžiaus École des Beaux Arts mokykloje, pradėjęs savo menininko karjerą Romoje, vėliau gyvenęs New York, Paryžiuje ir Šveicarijoje, savo kūriniuose apjungdamas geriausias Vakarų Europos vaizduojamosios dailės tradicijas, apimdamas tiek Ankstyvojo renesanso, tiek XX a. atsiradusius modernistinių srovių ieškojimus, sukūrė savo savitą meninį sti-

Samuelis Bakas.

lių. Tai autentiškas S. Bako menas, stilius, sujungiantis tobulų renesansinių figūrų detales, metafizines siurrealistų erdves, Arte Povera, savaip interpretuotą judėjo-krikščionišką ikonografiją, gilų simbolizmą. Privalu pabrėžti, kad visgi svarbiausia S. Bako kūrybos detale lieka neapčiuopiama užkoduota metafizinių, giliųjų žmonių jaudinančių klausimų erdvė. Tai dailė, kelianti klausimus apie pasaulį, kuriame mes gyvename: esminius gėrio ir blogio, nepagydomų istorijos žaizdų, žmogiškosios egzistencijos. Dailininkas nebyliai klausia žiūrovo: koks mūsų tikslas šioje žemėje, ar dar turi ateitį žmonija, Antrojo pasaulinio karo metais liudijusi neapsakomo žiaurumo įvykius?

S. Bakas bando paliesti temas, kurioms neužtenka žodžių aprašyti. Kiekviename paveiksle atsikartoja dar vaikystėje prarasto pasaulio metafora.

Vienas mėgstamiausių simbolių, naudojamų S. Bako darbuose – kria-

šė. Dailininkui – tai savotiškas obuolio – plačiai paplitusio išvarymo iš Rojaus simbolio Vakarų Europos dailėje – atitikmuo. Tapytojas, komentuodamas parodoje „Gyvenimo stotys“ rodomus kūrinius, pasakoja pasirinkęs kriaušę vienu pagrindinių savo simbolių dėl jos puikiai atpažįstamo skonio. Tai saldus ir sultingas vaisius, kurio visi esame ragavę. S. Bakas pasakoja, jog jam įstri-

gęs vienas senovinis paveikslas, matytas keliaujant po Europą: tai tradicinė gundymo tema: Ieva tiesia Adomui obuolį, o šalia ją mėgdžioja beždžionėlė, letenėleje laikydama kriaušę. Antra vertus kriaušė S. Bakui tampa asmenišką istorijos, vaikystėje išgyventos tragedijos simboliu. Ankstyvesniuose darbuose „Apgalvotas naturmortas“ (1981), „Paslaptis“ (1989) jau pateikiama intriguojanti kriaušės versija, tačiau kol kas ji, rodos ir pačiam dailininkui, lieka paslaptimi: vaisius iš kalto metalo, su berūdyjančia rakto skylute viduryje. Rakto, kurio molinė atlieja nuskilusi voliojasi ant žemės („Paslaptis“).

Tačiau naujausiuose, 2010–2011 m. darbuose kriaušė vėl tampa prinkusiu vaisiumi, kurį galima valgyti. „Adomo ir Ievos“ serijos darbuose S. Bakas tapo vyrą ir moterį, bandančius išgyventi katastrofos nusiaubtame pasaulyje: tai jo tėvai (nors mes žinome, kad S. Bako tėvui nepavyko išgyventi), klaidžiojantys po išnykusią civilizaciją. Kriaušė, atkartojanti moteriškas formas, moters gimdą – saugią priebėgą, tampa laikiniais jų namais („Adomas ir Ieva ir laikinasis prieglobstis“ (2010), saldžiuoju vaisiumi, kurio jie atsikando nuo nukirsto, ir šiaip taip besilaikančio medžio šakos („Adomas ir Ieva ir jų istorija“ (2011), ir net simboliniu pasauliu, kurį reikia atgal sudėti iš gabalėlių („Adomas ir Ieva ir mėginimas taisyti pasaulį“ (2010). Galime daryti prielaidą, kad kriaušė – S. Bako tėvų ir paties dailininko „gėrio ir blogio pažinimo vaisius“. Tai kitas gėris ir blogis, tai vienos tautos apokalipsė, atverta žmonijos, pažinusios savąsias blogio galias. S. Bakas nenori naudoti obuolio, per tūkstančius metų tapusio Ievos ir Ado-

mo lengvabūdiškumo simboliu. Tapytojo tėvai išvaromi ne iš „pažadėtojo rojaus“, bet iš „kasdieninio rojaus“, ar veikiau elementaraus pasaulio, kurį mes ir šiandien pažįstame. Jis pats, dar neturėdamas nė dešimties metų atsiveikia su saugia vaikyste, kurią lig tol pažinojo. Vilniaus gete, o vėliau ir Žydų darbo stovykloje HKP, S. Bako tėvai „bando lopyti senojo pasaulio likučius: mažasis Samuelis ten netgi mokosi piešti, surengia pirmąją parodą. Tolerancijos centre lankytojai turi galimybę pamatyti ir pirmuosius S. Bako eskizus, iš muziejaus fondų, pieštus ant tuščių Vilniaus žydų bendruomenės kronikos (Pinko) puslapių 1942–1943 m., bei S. Bako piešinius, rastus Vilniaus gete.

„Aš supratau, kad noriu papasakoti svarbią istoriją. Manyje glūdėjo mieganti praeitis. Abstrakčiosios drobės įgalino tą praeitį išlaisvinti. Man jų kalba buvo suprantama, bet ar ji buvo suprantama kitiems? <...> Aš norėjau savo kūriniiais perteikti betarpiškumą ir nutolinimą vienu metu. Idėja pasakoti apie žmogiškojo atgimimo poreikį, kalba, kuri atkurtų senovinę iliuziją, viziją, sukurtą iš šėšelio ir šviesos, ir atvirkščiai, man pasirodė tinkamiausia. <...> Pajaučiau, jog tapybos darbas neturi būti asmenišką, bet nutapytas stiliumi, atkartojančiu reprezentacinių kūrinių tradicijas, kokie buvo Renesanso, Baroko ar XIX amžiuje kurti darbai. <...> Mano tapybos darbai neduoda atsakymų, jie kelia vien klausimus“, – rašo S. Bakas savo atsiminimų knygoje „Nutapyta žodžiais“.

Vienas iš daugiausiai klausimų iškylančių paveikslų – 2005 m. „Vienas Jokūbų“. Čia S. Bakas pasirenka gerai Vakarų Europos dailėje pažįstamą siužetą – Jokūbo sapną ar Jokūbo kopėčias, ir sukuria savitą Pradžios knygos interpretaciją. Šventajame Rašte aprašomame sapne kopėčiomis iš dangaus į žemę aukštyn žemyn laipioja angelai, o Dievas pažada Jokūbui, jog „jo palikuonys išplis lyg žemės dulkės ir vakarus ir rytus, ir visos žemės gentys per tave ir tavo palikuonis ras palaiminimą“ (Pr 28–22). S. Bako piešinyje Jokūbas, kaip pirmieji kankiniai, „miega“ (gal miręs, nukankintas?), persismeigęs kopėčiomis, prie kurių prikalti angelų sparnai, panašesni į dažytus metalo gabalus, nei į lengvas plunksnas. Už Jokūbo figūros nuo senos sienos jau pradeda byrėti dangaus mėlio spalvos dažai. Tai Jokūbas, „pasismeigęs ant pranašystės“, kuria patikėjo, bet istorija jam ir jo tautai buvo negailėstinga.

Šiame straipsnyje aptarėme tik keletą S. Bako drobių siužetų. Apie kiekvieną galima kalbėti be galo, ir bandyti atsakyti į dailininko užduotus klausimus: stumdyti šachmatų figūreles, įkūninančias žmogiškosios gyvenimo kovos vargus, ieškoti pamestų raktų Vilniaus gatvėse, nebereikalingų šeiminkams, ar bandyti sugrįžti į prarastą rojų. Ar mes suprantame, kad Samuelio tėvų lopyta kriaušė mūsų rankose tebėra sveika? Juk nesame išginti iš kasdienybės rojaus?

Ieva Šadzevičienė – Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus Tolerancijos centro vadovė, Samuelio Bako parodos „Gyvenimo stotys“ kuratorė.

S. Bako paroda. Kairėje: Pirmasis Samuel Bak aliejinis darbas „Turgus“, 1946.

leivos Šadzevičienės nuotr.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

BULVĖS – NE TIK LIETUVIŠKAS SKANĖSTAS

Nors apie bulves jau esu rašiusi, radusi papildomos, naudingos medžiagos, nutariau dar kartą apie jas parašyti. Bulvės tapo vos ne kasdieniniu mūsų valgiu, todėl mes net nesusimąstome, kad jomis galima ir pagerinti savo sveikatą. Pastaruoju metu kalbama ne tik apie maistines, bet ir apie gydomąsias bulvių savybes.

Bulvės – ne tik kaloringas maistas, bet ir būtinų organinių ir mineralinių druskų, fermentų, vitaminų šaltinis. Jų gumbuose yra C, PP, K, U, B grupės vitaminų, folio rūgšties, karoteno.

Šios daržovės, kaip vitaminų šaltinis, labiausiai vertinamos dėl vitamino C. Jo kiekis priklauso nuo veislės, dirvožemio, klimato, naudotų trąšų, laikymo sąlygų. Apie 10 oz virtų neluptytų šviežių bulvių yra visos paros askorbo rūgšties norma. Deja, laikant bulves, vitamino C kiekis jose nuolat mažėja.

Bulvių gumbuose yra apie ketvirtadalį sausųjų medžiagų. Apie 85 proc. jų sudaro krakmolai. Be to, bulvėse yra proteino, riebalų, ląstelienos, citrinų, obuolių ir rūgštynių rūgščių, kalio, kalcio, geležies, magnio, mangano, nikelio, kobalto, jodo, fosforo. Žaliose bulvėse yra lengvai pasisavinamo cukraus, kuris verdamas virsta krakmolu.

Bulvės skatina šlapimo ir tulžies išsiskyrimą, mažina tinimus, skrandžio sulčių rūgštingumą, slopina spazmus, uždegimus, saugo nuo širdies aritmijos, gerina kraujodarą, virškinimą, kepenų ir inkstų veiklą, gydo opas, teigiamai veikia rūgščių ir šarmų pusiausvyrą organizme, greitina medžiagų apykaitą, reguliuoja harmonų pusiausvyrą, šalina cholesterolio perteklių, valo iš organizmo šlakus. Atsargiai bulves vartoti patariama sergantiesiems cukriniu diabetu, nes krakmolai virškinimo trakte skyla į cukrų.

Ekologiškos sultys

Labai dažnai girdi žmones skundžiantis dėl skrandžio rūgštingumo. Dėl to jie daug visokių maisto produktų negalintys valgyti ir pan. Šią problemą labai lengva išspręsti su bulvių sultimis.

Bulvių sultys vertingos tuo, kad šioms daržovėms auginti naudoti nitratai lieka išspaudose, o bulvių sultys išlieka ekologiškai švarios. Jas spauskite iš neskustų šviežių bulvių. Prieš tai švariai nuplaukite po tekančio vandens srove, pašalinkite akutes, dar kartą nuplaukite. Geriausia bulves tarkuoti plastmasine trintuve, paskui išspausti sultis. Jas būtina sunaudoti tuoj pat, kad sultys oksiduodamosi nepatamsėtų ir neprarastų gydomųjų savybių. Gydantis bulvių sultimis reikėtų vengti aštrių ir sūdytų maisto produktų bei mėsos sultinių, dirginančių virškinamo trakto gleivinę. Iš pradžių sulčių patariama gerti po nedaug, vėliau jų kiekį galima palaipsniui didinti.

Bulvių nuoviras

Bulvių gumbuose gausu kalio,

būtino gerai širdies ir kraujagyslių veiklai. Nustatyta, kad paviršiniuose šakniavaisių sluoksniuose ir požemyje kalio yra pusantro karto daugiau nei viduryje.

Bulvių šakniavaisių nuoviras – skystis, kuriame virė neskustos bulvės, – vienas geriausių šarminių gėrimų. O juk bulves verdame vos ne kasdien. Tad virkime jas be druskos ir pasilaikykime bulvių nuovirą. Gerkime jį vietoj vandens.

Peršalimo ir kvėpavimo takų ligos

• Nuo seniausių laikų liaudies medicinos žinovai sergantiems viršutinių kvėpavimo takų ligomis patarė kvėpuoti karštais virtų ne-

luptytų bulvių garais. Jie sušildo viršutinius kvėpavimo takus, naikina ligas sukeliančius mikrobus ir virusus.

• Jei skauda gerklę, dėkite karštą virtų bulvių kompresą: bulves suvyniokite į marlę ir suspauskite. Tokį pat kompresą galite dėti ant krūtinės persalę ar kosuliui slopinti. Jei skauda ausį, taip pat uždėkite tokį kompresą. Tik atsargiai – nenusideginkite, geriau įvyniokite dar į popierinį rankšluostį.

• Pakilus aukštai temperatūrai, dėkite ant kaktos ir smilkinių supjaustytų bulvių griežinėlių ar tarkuotų bulvių kompresus.

Skrandžio ir žarnyno ligos

Bulvėmis patariama gydyti skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligę, gastritą, jos padeda varginant vidurių užkietėjimui ir graužiant rėmeniui.

• Sergant gastritu, kai padidėjęs skrandžio sulčių rūgštingumas, varginant vidurių užkietėjimui ir rėmeniui patariama gerti šviežių bulvių sulčių po ketvirtadalį puodelio 2-3 kartus per dieną prieš valgį. Taip gydykitės mėnesį.

• Sergantiesiems skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligę bulvių sulčių patariama gerti po pusę arba pilną puodelį 4 kartus per dieną 30-40 minučių prieš valgį. Paskutinį kartą išgerkite prieš miegą. Taip gydykite 20 dienų. Jei norite, kad skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligę nepaūmėtų, gerkite šių sulčių kasmet po 3 savaites pavasarį ir rudenį.

• Sergant opaligę naudinga valgyti bulvių košės, mat ją skrandis ir žarnynas greitai įsisavina, taip pat patariama gerti bulvių krakmolo nuoviro, gydančio uždegimines virškinamojo trakto ligas.

Kad oda būtų graži

• Liaudies medicinos žinovai pataria, kad egzema, odos nudegimus, votis ir kitas ilgai negyjančias bei pūliuojančias žaizdas galima gydyti žalių tarkuotų bulvių kompresais. Tokius kompresus patariama keisti kas 3 valandas. Ant egzemos pažeistų vietų vietoj tarkių galima dėti žalių bulvių griežinėlių.

• Jei labai dažnai kyla spuogai, juos gydykite tokiu mišiniu: sumai-

• Bulvių kaukės labai naudingos kaklo odai. Virtas bulves sutrinkite ir sumaišykite su trupučiu daržovių (morkų, agurkų, pomidorų) sulčių. Kaklą aptepkite gauta mase ir apvyniokite šiltu šaliku. Po 15 minučių nuplaukite.

• Virtų bulvių nuoviru plaunamos rankos būna baltos ir švelnios.

Bulvės – naminis vaistas išoriniam vartojimui

• Esant venų uždegiminiams procesams, gerai padeda trintų virtų bulvių kompresai, pasižymintys prieš uždegiminį poveikį.

• Esant nuospaudų, reikia sutarkuoti žalią bulvę, suvynioti į marlę, uždėti ant skaudamos vietos ir pritvarstyti. Kompresus reikia keisti kasdien, kol nuospaudos suminkštėja tiek, kad būtų galima jas atsargiai nugremžti pemza (angl. pumice stone).

• Įgėlus uodui ar bitei, reikia dėti bulvių sulčių kompresus.

Gerai patarimai šeiminkėms

• Virdami bulves pilkite kuo mažiau vandens, kitaip žūva vitaminas C ir mineralinės medžiagos.

• Nuskustas bulves nepatariama laikyti ilgai, nepatariama jų pradėti virti šaltame vandenyje.

• Kad sutarkuotos bulvės mažiau pajuostų, į masę įpilkite truputį pieno arba įlašinkite citrinos sulčių.

• Kad bulvių salotos būtų skanesnės, ant dar šiltų, ką tik supjaustytų bulvių užpilkite keletą šaukštų pieno.

• Verdant bulves skardiniame ar variniame inde, randama labai daug vitamino C. Nustatyta, kad šutinant bulves garuose lieka dvigubai daugiau vitamino C, negu verdant vandenyje.

Naudotasi
Remigijos Zinkevičienės
patarimais

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Lietuvoje įsteigti aštuoni valstybiniai gamtos draustiniai. Jie įkurti vertingiausiose saugomose teritorijose, kuriose kyla didžiausia grėsmė rūšims ir natūralioms buveinėms išlikti. Net 3 draustiniai įsteigti Ukmergės rajone. Bendras naujai įsteigtų Jurgelionių ir Margupio botaninių bei Adomiškio, Smiltynės, Svirplinės, Rūžo, Šaltuonos ir Žaliosios pievų botaninių-zoologinių draustinių plotas yra 279,27 ha.

Draustinius buvo numatyta įkurti Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose, įgyvendinant Buveinių direktyvos nuostatas – suteikti teritorijoms, kuriose yra Europos bendrijos svarbos saugomų rūšių ir buveinių, teisinį apsaugos režimą. **ELTA** nuotr.

Lietuvos jaunimas tobulintis vyks į Kanadą

Vilnius (ELTA) – Šiomet pagal jaunimo mainų programą į Kanadą gilinti specialybės ir kalbos žinių galės vykti apie 200 lietuvių. Tiek pat kanadiečių galės atvykti į Lietuvą, sutarė Lietuvos ir Kanados vyriausybės. 2010 m. įsigaliojus susitarimui dėl dalyvavimo jaunimo mainų programoje kreipėsi 50, o 2011 m. leidimus dalyvauti jaunimo mainų programoje gavo 200 lietuvių.

Norintys dalyvauti jaunuoliai turi priklausyti vienai iš trijų sutartyje apibrėžtų kategorijų. Pirmieji – Lietuvos ir Kanados universitetinių ir neuniversitetinių aukštųjų mokyklų ar mokslinių tyrimų įstaigų

absolventai, norintys tobulinti kvalifikaciją priimančiojoje valstybėje. Taip pat programoje gali dalyvauti studentai, besimokantys savo valstybės universitetinių ir neuniversitetinių aukštųjų mokyklų ar mokslinių tyrimų įstaigose ir norintys dalį savo studijų atlikti kitoje valstybėje. Galiausiai tretieji – ketinantys keliauti priimančiojoje valstybėje ir retkarčiais dirbti, kad papildytų savo finansinius išteklius. Į šią kategoriją įeina ir mokslo įstaigose registruoti studentai. Kiekvieną kartą programos dalyvis turi atitikti reikalavimus pagal skirtingas kategorijas.

Lietuviškai išleistas bažnytinės teisės sąvadas

Vilnius (ELTA) – Tikintis, kad Kanonų teisės kodeksu galės pasinaudoti didesnė grupė Bažnyčios narių, pradedamas platinti pirmasis lietuviškas Kanonų teisės kodekso leidimas. Pasak leidėjų, jis bus skirtas daugiau susipažinimui, kadangi teisinę galią turi ir priimant sprendimus vartojamas tik originalus lotyniškas Kodekso tekstas. Lietuvoje skelbiamas leidimas šalia pateikia tiek originalą, tiek lietuvišką vertimą.

Lietuvos vyskupų konferencija viliasi, kad lietuviškas Kanonų teisės kodekso leidimas paskatins sąmoningų ir aktyvių tikinčiųjų ugdymą, užtikrins gilesnį jų supratimą apie savo teises ir pareigas. Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos sutartyje ir Lietuvos įstatymuose numaty-

ta, jog Bažnyčia tvarkosi pagal Kanonų teisę. Maža to, valstybė pripažįsta tuos kanoninius aktus ir Bažnytinio tribunolo (teismo) sprendimus, kurie sukelia civilinius padarinius. Taigi tam tikrais atvejais Kanonų teisės kodeksas Lietuvoje veikia ir yra taikomas drauge su valstybės teise. Todėl jo vertimas į lietuvių kalbą yra svarbus ne tik Bažnyčiai, bet ir Lietuvos teisininkų bendruomenei, studentijai, valstybės institucijoms.

Rengiant lietuviškąjį tekstą – pirmą vertimo variantą Lietuvos vyskupų konferencijos pavedimu atliko monsinjoras Adolfas Grušas, vėliau apie penkerius metus triūsė vyskupo Gintaro Grušo vadovaujama vertimo redagavimo komisija iš dvasininkų ir pasauliečių.

Reikės pasikeisti senus vairuotojo pažymėjimus

Vilnius (ELTA) – Dar sovietmečiu išduotus vairuotojo pažymėjimus į naujo pavyzdžio lietuviškus reikės pasikeisti iki 2013 metų pabaigos. Senieji lietuviški – LT-1 – galios dar penkerius metus, nutarė Vyriausybė.

Pasak vidaus reikalų viceministro Sigito Šiupšinsko, pagrindinė senų vairuotojo pažymėjimų keitimo priežastis – menka apsauga nuo padirbinėjimo. „Europos Sąjungos dokumentai nustato, kad tie pažymėjimai, kurie išduodami, turėtų būti saugūs ir būtų mažiau galimybių juos padirbti. Tie laminuoti pažymėjimai yra labai lengvai padirbami,“ – sakė S. Šiupšinskas.

Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, šiuo metu dar yra likę apie 3,000 sovietinių vairuotojo pažymėjimų, senaisiais lietuviškais dar nau-

dojasi žymiai daugiau – apie 500,000 – vairuotojų.

Keičiamų vairuotojo pažymėjimų kaina turėtų būti 49 litai. Vyriausybė planavo sovietinius pažymėjimus pakeisti per 2012 metus. Kartu su naujo pažymėjimo išdavimu svarstoma ir nauja vairuotojų sveikatos būklės patikrinimo tvarka.

Klaipėdos uostas gali sulaukti daugiau NATO krovinių

Vilnius (BNS) – Klaipėdos uostas gali sulaukti daugiau NATO krovinių, teigia uosto vadovas Eugenijus Gentvilas. Anot jo, NATO kroviniai į Klaipėdą galėtų būti nuolatgabenami iš JAV Virginia uosto Norfolk, kuris perkrauna tokius krovinius.

„Jungtinės Valstijos, matydamos gerą bendradarbiavimą, nusiteikusios siųsti daugiau krovinių, be to, prasideda kai kurių NATO transporto arba kitų ne ginkluotės pobūdžio prekių pargabenimas iš Afganistano į JAV. Taigi jiems reikia užsitikrinti

transporto koridorių“, – sakė E. Gentvilas.

„Galiu pasakyti, kad duoti labai aiškūs ženklai, kad atgaliniam srautui jie nori rinktis Klaipėdos uostą, kuriame jie gerai dirba su vienos krypties srautu ir yra pasiruošę dirbti su kitos krypties srautu“, – pridūrė E. Gentvilas.

Pernai per Klaipėdos uostą toliau geležinkeliais į Afganistaną buvo pervežta 2165 TEU (sąlyginių talpintuvų vienetų) NATO krovinių. Didžiąją NATO tranzito dalį sudarė JAV kroviniai.

Rusija pasipiktinusi naujuoju JAV ambasadoriumi

Maskva (BNS) – Naujasis JAV ambasadorius Rusijoje buvo neįprastai aršiai užsipultas Valstybės Dūmoje už tai, kad, praėjusią savaitę atvykęs į Rusiją, susitiko su protestų prieš premjerą Vladimir Putin vadovais.

Buęs JAV prezidento B. Obama patarėjas Rusijos klausimais Michael McFaul nepalankiai pradėjo ambasadoriaus darbą. 48-erių profesorius M. McFaul kitą dieną po sausio 16 d. vykusio protokolinio susitikimo Rusijos užsienio reikalų ministerijoje susitiko su protestuotojų vadovais. Po susitikimo M. McFaul savo tinklaraštyje rašė, kad pasielgė, kaip ir visi į Rusiją atvykstantys aukšti JAV pareigūnai – susitiko ir su vyriausybės politikais, ir su visuomenės vadovais.

Savaitgalį Rusijos televizijos kanalai aršiai kritikavo naująjį JAV ambasadorių. Įtakingas V. Putin „Vieningos Rusijos“ partijos narys kritikavo ambasadorių ir su juo sausio 17 d. susitikusius rusus. „JAV atstovai elgiasi neįtikėtinai įžūliai“, – per parlamento posėdį sakė Andrej Isajev. „Tai taikoma ir susitikimui ambasadoje, ir pačiam faktui, kad JAV ambasadoriumi Rusijoje buvo paskirtas žmogus, kurio specializacija – ‘oranžinės revoliucijos’“, – pridūrė politikas, turėdamas omenyje protestus buvusiose sovietų bloko šalyse.

Politikos analitikai teigia, jog žiniasklaidos ir Valstybės Dūmos puolimas yra gana aiški Kremliaus žinutė Washington, kad JAV turėtų atsargiau reikšti kritiką.

M. Prochorov įregistruotas kandidatu į Rusijos prezidentus

Maskva (BNS) – Verslininkas Michail Prochorov įregistruotas kandidatu į Rusijos prezidentus. 46 metų amžiaus M. Prochorov tapo penktuoju oficialiu kovo 4 d. vyksiančių valstybės vadovo rinkimų dalyviu. Anksčiau Centrinė rinkimų komisija (CRK) įregistravo Rusijos premjerą Vladimir Putin, Rusijos Federacijos komunistų partijos vadovą Genadij Žuganov, „Teisingosios Rusijos“ vadovą Sergej Mironov, Rusijos liberalų demokratų partijos pirmininką Vladimir Žirinovskij.

CRK pranešė, kad komisija pasirošusi pašalinti „Jabloko“ partijos įkūrėją Grigorij Javlinskij iš prezidento rinkimų, nes per daug jo surinktų parašų laikomi negaliojančiais. G. Javlinskij turėjo surinkti 2 mln. rėmėjų parašų, kad galėtų dalyvauti prezidento rinkimuose. CRK patikrino 400,000 jo surinktų parašų ir pranešė, kad 23 proc. jų atmetė. Kad kandidatui būtų leista dalyvauti rinkimuose, negaliojančių parašų negali būti daugiau nei 5 proc.

J. Tymošenko gresia dar ilgesnė bausmė

Kijevas (BNS) – Buvusiai Ukrainos ministrei pirmininkei Julija Tymošenko gresia dar ilgesnė kalėjimo bausmė. Ukrainos saugumo tarnyba baigė ikiteisminį naujos J. Tymošenko bylos tyrimą. Prokuroras Evdenij Blajivskij sakė, kad pabaigus tyrimą vyks viešas teismas. Jis pridūrė, kad tyrėjai įrodė, jog J. Tymošenko vadavo Ukrainos bendrovei „Jungtinės energetikos sistemos“ ir po 1997 me-

tų, nors jos rėmėjai tai neigia. Pasak prokuroro, tyrėjai rado pakankamai įkalčių ir gali tai įrodyti.

Spalį J. Tymošenko buvo nuteista kalėti septynerius metus už įgaliojimų viršijimą 2009 metais Ukrainos bendrovei „Naftogaz“ ir Rusijos „Gazprom“ pasirašant dujų pirkimo sutartį. J. Tymošenko rėmėjai mano, kad kaltinimai politiškai motyvuoti. Ukrainos valdžia tai neigia.

Alabama valstijoje siautėjo viesulai

Birmingham (BNS) – Alabama valstijoje siautėję galingi viesulai nusinešė dviejų žmonių gyvybes ir daugiau kaip 100 žmonių sužeidė. Sugriauta arba smarkiai apgadinta daugiau kaip 200 namų. Blogo oro frontas sausio 23 d. driekėsi nuo Didžiųjų ežerų iki Meksikos įlankos, atnešdamas krušą, stiprų vėją, lietų ir viesulus. Ypač talžomas buvo regionas netoli milijo-

ninio Birmingham miesto, kuris dėl dažnai čia siautėjančių viesulų yra vadinamas viesulų alėja.

Alabama valstijoje 36,000 namų ūkių liko be elektros energijos, buvo uždaryta daug mokyklų. Kad viesulai pasirodo jau sausį, yra labai retas reiškinys. Paprastai jie prasideda pavasarį. Meteorologai įspėja dėl naujų audrų visoje Alabama valstijoje.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Lietuvos ekonomika, pernai ūg-telėjusi 5,8 proc., šiais metais augs lė-čiau, tačiau Pasaulio banko numato-mas 3,2 proc. bendrojo vidaus pro-dukto padidėjimas rodo, kad šaliai recesija negresia. Naujausioje apž-valgoje Pasaulio bankas skelbia, kad jau 2013 m. Lietuvos ūkio prieaugis padidės ir sieks 3,5 proc. Šių metų au-gimo sulėtėjimas visų pirma sieja-mas su blogėjančia bendra Europos ekonomikos būkle, nes Lietuva yra labai priklausoma nuo Europos rin-kų, visų pirma užsienio prekybos po-žiūriu. Pasaulio banko duomenimis, Lietuvos einamosios sąskaitos defici-tas 2011 m. sudarė 2,3 proc. bendrojo vidaus produkto. Šįmet jis turėtų siekti 3,1 proc., 2013 metais – 3,6 proc.

Žinovai tvirtina, kad Europos ša-lims sutarus nuo vasaros nebepirkti naftos iš Irano, degalai brangs ne tik šią naftą iki šiol pirkusioms Graiki-jai, Ispanijai, Italijai, bet ir Lietuvai. Nors „Orlen Lietuva“ perka rusišką naftą, ši galbūt brangs netgi labiau-siai iš visų naftos rūšių, nes ji yra kaip alternatyva Irano naftai. Be to, Lietuvos rinkai naftą ir jos produk-tus brangina dar ir dėl krizės euro zo-nos šalyse stiprėjantis doleris. Nuo metų pradžios benzinas Lietuvos de-galinėse pabrango 30–40 centų ir ar-tėja prie 4,80 Lt ribos.

Lenkijos naftos susivienijimo grupės „Lotos“ prezidentas Pawel Olechnowicz pranešė, kad įmonė ke-tina savo valdomuose telkiniuose ieš-koti skalūnų dujų, taip pat ketina da-lyvauti Lietuvos konkurse dėl paieš-kos kituose telkiniuose. Pakaitalo ru-siškoms dujoms ieškančios Lietuvos Vyriausybės atstovai jau ne kartą kvietėsi užsienio įmones aptarti ska-lūnų dujų gavybos Lietuvoje galimy-bių. Žinovai sako, kad Lietuvoje tu-rėtų būti nemaži skalūnų dujų telki-niai, dujų užtektų keliems dešimtme-čiams.

2011 m. Lietuvos viešbučiai ir pa-našaus pobūdžio įstaigos pirmavo Europos Sąjungoje (ES) pagal nakvy-nių skaičiaus augimą, rodo ES statis-tikos agentūros „Eurostat“ paskelbti duomenys. Tačiau pagal bendrą nak-vynių skaičių – 2,8 mln. – Lietuva smarkiai atsilieka nuo kitų nedidelių ES valstybių. Be to, viešbučiai Lietu-voje pilnėjo daugiausia dėl juose ap-sistojusių vietinių gyventojų. Kaip žinoma, pernai viešbučiams buvo nu-statytas mažesnis pridėtinės vertės mokestis, kuris nuo šių metų pra-džios atšauktas. Įtaką Lietuvos vieš-bučių rinkai galėjo turėti ir tokie di-deli renginiai kaip Europos vyrų krepšinio čempionatas.

Kasmet vis daugiau turistų iš ap-linkinių šalių sulaukianti Palanga gausesnio žmonių srauto šįmet ti-kisi iš Kinijos bei Jungtinių Valstijų. Kol kas iš 20,000 amerikiečių, per me-tus apsilankančių Lietuvoje, į pajū-rio kurortą užsuka vos pora šimtų. Palangos verslininkai sako, kad su-

laukti amerikiečių Palangoje – tikėti-na. Už vandenyno gyvenančius lietu-vius į tėvynę vilioja nostalgia. O jei į Lietuvą atvyktų bent 1 proc. kinų, tai būtų apie 15 mln. žmonių. Tačiau ki-nai, kaip ir svetur vykstantys lietu-viai, vieni norės čia ilsėtis, kiti – ieš-kotis darbo.

Siekdami prisidėti prie eksporto plėtros Lietuvos komercijos rūmai ir Lietuvos ambasada Jungtinėje Kara-lystėje vietos lietuviams rengs semi-narus, kuriuose šie bus skatinami pradėti savo verslą. Seminarų metu bus pateikiama verslo pradžiai rei-kalinga informacija, pristatytos įmo-nės iš Lietuvos, ieškančios atstovų Jungtinės Karalystės rinkoje. Iš viso bus surengti 4–5 seminarai apie vers-lo įsteigimą, finansavimą, rinkodarą, pardavimus, verslą internete.

Ūkio ministerijai pavaldžios VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ generalinės direktorės pareigas pradeda eiti Mil-da Dargužaitė. Iki praėjusių metų birželio, kai po 17 metų, praleistų JAV, M. Dargužaitė grįžo į Lietuvą, ji dirbo JAV investiciniame banke „Goldman Sachs“ (New York), kur ėjo viceprezidentės pareigas.

2012 m. Estijoje planuoja įsikurti amerikiečių greito maisto užkandi-nių tinklas „Subway“. Šį vardą į Es-tiją atvedantys verslininkai teigia, kad tinklo plėtra taip pat vyks į Ru-muniją ir Slovėniją. Pažymima, kad artimiausia plėtra Lietuvos ir Latvi-jos nepalies. Vidurio ir Rytų Euro-poje veikia 407 „Subway“ užkandi-nės, iš jų 300 – Rusijoje. Pasaulyje vei-kia daugiau nei 35,840 „Subway“ už-kandinių. 2010 m. šio ženklo kavinių apyvarta sudarė 16,2 mlrd. JAV dol.

Pradėjo veikti iš pagrindų atnau-jintas „Lietuvos ryto“ televizijos in-ternetinis puslapis <http://tv.lrytas.lt>. Internetiniame puslapyje lrytas.lt jis pakeitė iki šiol vaizdo reportažus skelbusį videonaujienų puslapį. Nuo šiol „Lietuvos ryto“ televizijos laidos internetu bus rodomos nuolat. Dėl teisinių apribojimų nebus rodoma tik dalis turinio – daugiausiai meni-niai ir dokumentiniai filmai. Žada-ma geresnė tiesioginių transliacijų vaizdo kokybė. Laidų įrašams sukur-tas naujas informacinis skyrius, „Lie-tuvos ryto“ televizija taip pat pradėjo savo archyvų skaitmeninimą.

PASAULIS

Europos Sąjungos (ES) finansų ministrai įveikė Suomijos pasiprieši-nimą dėl nuolatinio euro zonos gelbė-jimo fondo, kuriuo pasinaudoti galės tik naująją fiskalinę sutartį pasirašiu-sios valstybės. Peržiūrėtas tekstas su-daro sąlygas Europos stabilumo me-chanizmui (ESM) pradėti veikti viene-riais metais anksčiau, nei numatyta – nuo šių metų liepos 1 d. Suomijos fi-nansų ministerijos pranešime teigia-ma, kad sutarties sąlyga, pagal kurią 85 proc. fondo lėšų įnešusios valstybės gali priimti sprendimus vietoj vienini-go 17 euro zonos šalių balsavimo, bus taikoma tik patvirtintoms ESM pas-koloms iš turimų lėšų.

Stambiausia Europoje nepriklau-soma naftos perdirbėja Šveicarijos grupė „Petroplus“ pateiks ieškininį pareiškimą dėl bankroto. Kelias sa-vaites „Petroplus“ vadovai mėgino su-sitarti su bankais dėl kredito linijos at-naujinimo, tačiau derybos rezultatai nedavė ir finansų struktūros pareika-lavo padengti paskolas. Įsiskolinimas siekia apie 1,75 mlrd. JAV dol. Gruo-džio pabaigoje bankai bendrovei išaldė kredito liniją, atimdami iš jos galimybę pirkti naftą perdirbimui.

Prancūzijos internetinės preky-bos tinklapis „Twenga“ padavė skundą Europos Komisijai (EK) dėl ne-sąžiningo susivienijimo „Google“ vy-ravimo rinkoje. EK šiuo metu jau nag-rinėja 9 kitus skundus prieš „Google“. Tinklapis „Twenga“, kuris leidžia vartotojams ieškoti ir palyginti įvai-rių produktų kainas, pranešė, kad padavė skundą prieš „Google – Pran-cūzijos bendrovė kaltina „Google“ pir-menybę vykdančią paiešką teikiant savo pačios paslaugoms, tokioms kaip „Google Shopping“. EK sakė, kad per-žiūrės „Twenga“ skundą ir nuspręs, ar įtraukti jį į vykstantį tyrimą. Tuo tarpu „Google“ pranešė, kad per pra-ėjusius metus jų grynas pelnas išaugo 14 proc. ir siekė 9,7 mlrd. JAV dol.

JAV uždaryta viena didžiausių in-ternetinių bylų keitimosi svetainių „Megaupload“. Svetainės kūrėjai ap-kaltinti autorių teisių pažeidimu, re-ketu ir pinigų plovimu. Valstybės kal-tintojai teigia, kad svetainė autorių teisių savininkams padarė daugiau nei 500 mln. JAV dol. žalos. „Megaup-load“ įkūrėjai Kim Dotcom ir Mathias Ortmann kartu su dar dviem darbuo-tojais buvo suimti Naujojoje Zelandi-joje.

Rusijos dujų bendrovė „Gazprom“ dujotiekio „Pietų srautas“ statybą ke-tina pradėti anksčiau numatyto lai-ko – jau šių metų gruodį. Anksčiau bu-vo skelbiama, kad dujotiekio statyba prasidės ne anksčiau kaip 2013 m pra-džioje. Rusijos premjeras Vladimir Pu-tin nurodė paspartinti projekto įgy-vendinimą. „Pietų srautas“, kurio sta-tybos tikslas – sumažinti Rusijos pri-klausomybę nuo kuro tranzito per Uk-rainos teritoriją, bus tiesiamas Juodo-sios jūros dugnu iš Rusijos į Bulgariją, vėliau bus padalytas į dvi atšakas. Tuo

tarpu pranešama, kad Jungtinės Valstijos suabejojo „Pietų srauto“ statybos tikslais. Pasak JAV atstovų, kodėl tiesiamas šis dujotiekis, „žino-ma tik mūsų Rusijos bičiuliams“.

Rusijos dujų tiekimas „Šiaurės srauto“ dujotiekiu po Naujųjų metų padidėjo ir siekė 28 mln. kubinių met-rų dujų per parą. Tiekiant tokiu pajė-gumu, per metus sudarytų 10,3 mlrd. kubinių metrų. Visas dujotiekio pajė-gumas siekia 27,5 mlrd. kubinių metrų dujų per metus. Dabar „Šiaurės srau-tas“ apkrautas maždaug trečdaliu. Nuo jo paleidimo perpumpuota 1,05 mlrd. kubinių metrų dujų.

Vidutinis JAV senatorių turtas vertinamas 2,63 mln. dol., o vidutinis Atstovų rūmų narių turtas – 756,000 dol. Beveik pusė iš 535 įstatymų lei-dėjų – milijonieriai. Jų turtui netgi ne-atsiliepė giliausia nuo Didžiosios de-presijos laikų finansinė krizė, smogusi JAV prieš ketverius metus. Vidutinis Kongreso narių turtas 1984–2009 m. beveik patrigubėjo, tuo tarpu eilinių amerikiečių turtas netgi šiek tiek su-mažėjo.

Greito maisto restoranų tinklas „McDonalds“ pranešė apie rekordinę 27 mlrd. JAV dol. apyvartą ir pažadėjo šįmet atidaryti 1,300 naujų užkandi-nių. Pastarieji dveji metai po ekonomi-nės krizės restoranų tinklui buvo itin sėkmingi, pernai jo apyvarta išaugo 12 proc., iki 27 mlrd. JAV dol. Grynasis pelnas padidėjo 11 proc., iki 5,5 mlrd. JAV dol. Tai devinti iš eilės metai, kai pardavimai išaugo. „McDonalds“ par-davimai ilgiau nei vienerius metus Europoje veikiančiuose restoranuose išaugo 10 proc.

Vienos didžiausių pasaulyje vieš-bučių bendrovių – „Carlson Hotels“ (JAV) ir „Rezidor“ (Belgija) – nu-sprendė susijungti, jungtinė bendrovė bus pristatyta pavadinimu „The Carl-son Rezidor Hotel Group“. Anksčiau buvo skelbta, kad JAV bendrovė „Carlson“ yra stambiausia „Rezidor Hotel Group“ akcijų savininkė. Prane-šama, kad abiejų verslovių valdymas ir juridinis statusas nesikeis.

„Disneyland“ darbuotojams JAV pirmą kartą pramogų parko istorijoje leista nešioti barzdas. Atitinkamas nu-rodymas Florida ir California valsti-jose įsigalios nuo vasario. Bet kokios barzdos „Disneyland“ darbuotojams California valstijoje buvo uždraustos nuo pramogų parko atidarymo praėju-sio amžiaus šešto dešimtmečio vidury-je. 2000 m. darbuotojams leista nešioti ūsus, jei jie užaugo per atostogas, o ne darbo metu.

Prisimename ir dėkojame DANIELAI D'ERCOLE LOZORAITIENEI

(1941 m. kovo 2 d. – 2010 m. gruodžio 23 d.)

ANGELĖ S. BAILEY

DANUTĖ VAIČIULAITYTĖ-NOURSE

Šviesios atminties Danielos D'Ercole-Lozoraitienės pirmosios mirties metinės (2011 m. gruodžio 23 d.) draugų ir artimųjų buvo pasiiktos malda, susikaupimu ir tylą.

Šių metų sausio pabaigoje tiek Amerikoje, tiek Lietuvoje bus viešai prisimintas šios kilnios asmenybės gyvenimas ir visuomeninė veikla. Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenantys jos draugai ir bendražygiai, Washington, DC židinietės bei Katalikų misija sausio 29 d. rengia D. Lozoraitienės pirmųjų mirties metinių minėjimą. Už jos vėlę bus aukojamos šv. Mišios, vėliau dalijimasi atsiminimais. Lietuvoje sausio 26 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio vienuolyne bus aukojamos šv. Mišios, vyks Atminimo popietė ir parodos, skirtos D. D'Ercole-Lozoraitienės atminimui, atidarymas Vytauto Didžiojo universitete.

Daniela D'Ercole gimė 1941 m. kovo 2 d. Genujoje, Italijoje. Studijavo ir daugelį metų dirbo Europoje, viešųjų ryšių srityje. Susipažinusi su būsimu Lietuvos ambasadoriumi Stasiu Lozoraičiu, jaun. (1924–1994), išteikėjo. Taip Lietuva jai tapo artima, tarsi jos antrieji namai: ji rūpinosi ir rėmė įvairius humanitarinius, švietimo bei kultūrinius projektus Lietuvoje.

D. Lozoraitienė buvo viena iš tų, kuriems nerūpėjo padėkos ir pripažinimai. Iki paskutinių dienų ji išliko santūri, kukli ir visiems prieinama. Pamilusi ir susiejusi savo gyvenimą su būsimu ambasadoriumi S. Lozoraičiu, ji pamilo ir jo Tėvynę – Lietuvą.

Viename interviu D. Lozoraitienė yra pasakiusi, kad jos profesija yra būti žmona. 33-eji bendri gyvenimo metai su amb. S. Lozoraičiu pareikalavo iš jos pasiaukojimo ir atsidavimo. D. Lozoraitienė gyveno savo vyro siekiais, jo tikslais ir planais. Abu alsavo viena mintimi: padaryti viską, kad būtų atkurta Lietuvos Nepriklausomybė. Per ilgus ir dažnai nelengvus Lozoraičių metus diplomatinėje tarnyboje prisimename D. Lozoraitienę kaip šviesios atminties Lietuvos Vilties Prezidento Stasio Lozoraičio žmoną ir bendražygę, Lietuvos talkininkę, patriotę ir ištikimą draugę.

Po staigos ir netikėtos S. Lozoraičio mirties, ji tvirtai toliau tęsė savo vyro siekius, nesiliovė dirbti Lietuvos naudai. Rūpinosi kruopščiu išėvijos dokumentų, diplomatijos archyvo tvarkymu bei jo perdavimu Lietuvai. Likusi viena puoselėjo viltį – įamžinti Vilties prezidento atminimą. D. Lozoraitienė, pervežusi S. Lozoraičio kūną į Lietuvą, norėjo, kad ir jo dvasinis, kultūrinis ir politinis palikimas sugrįžtų Tėvynėn.

Jos pastangų dėka labai vertinga archyvinė medžiaga pateko į daugelį svarbių Lietuvos institucijų. Aktyviai išitraukusi į veiklą, D. Lozoraitienė įsteigė IRS 501 c 3 fondą – Stasys Lozoraitis Foundation. Na, o 1998 m. prie Lietuvių Fondo buvo įsteigtas Ambasadoriaus Stasio Lozoraičio vardo stipendijų fondas (www.lithuanianfoundation.org). Abiejų fondų pagrindinis tikslas: remti įvairius kultūrinius, humanitarinius ir akademinius projektus.

Daniela Lozoraitienė 1994 m. Kauno Kryžių kalnelyje. „Draugo“ archyvo nuotr.

Vienas iš sėkmingiausių projektų vykdomas jau beveik 15 metų. Tai parama Vytauto Didžiojo universiteto Diplomatinės ir tarptautinių santykių magistrantūros programos studentams, programoms bei akademiniams leidiniams (www.vdu.lt). Ši programa buvo įsteigta bendromis D. Lozoraitienės ir Seton Hall University pastangomis. Suvokdama ir teisingai įvertindama nūdienos Lietuvos politikos privalumus ir trūkumus, D. Lozoraitienė kaip įmanymą stengėsi padėti gerai pasiruošti jaunųjų diplomatų kartai. Džiugu, kad ši programa plečiasi. Tai liudija ir šiais metais įsteigta nauja programa Lietuvos ambasadoje Italijoje, į kurią išvyko stažuotis VDU diplomatijos magistrantė.

Deja, ankstyva mirtis nutraukė Danielos gyvybės siūlą. Gerb. Danielos šeimai vykdant jos pas-

kutinę valią, tarpininkaujant Danutei Vaičiulaitytei-Nourse, prof. Vaivai Lesauskaitei, Užsienio reikalų ministerijai (URM) ir ypač padedant Lietuvos ambasadai Italijoje, diplomatinės istorijos archyvai, taip pat didelė dalis Lozoraičių asmeninės bibliotekos buvo perduota į Nacionalinio archyvo Lozoraičių šeimos fondą. Ženkli bibliotekos dalis pateko į Martyno Mažvydo Nacionalinę biblioteką. URM bus saugomas diplomatijos istorijos knygų rinkinys, ketinama paruošti nuolatinę parodą ir memorialinį kambarį. Medžiaga tyrinėjama, tvarkoma, vėliau ji bus pateikta visuomenei. Archyvinė ir asmeninė medžiaga iš S. Lozoraičio darbo kambario jo privačiuose namuose Romoje atiduota į Lietuvos Nacionalinį muziejų Vilniuje. Šio muziejaus Diplomatinės skyriaus ketinama pastoviai eksponuoti vertingas archyvalijas: knygas, nuotraukas, dokumentus, įvairius apdovanojimus, rankraščius, baldus, meno kūrinius. Lietuvos ambasada Romoje, priimdama nemažai asmeninių baldų, džiaugėsi, galėdama padėti išsaugoti Lozoraičių atminimą.

Kaunas Lozoraičių šeimos širdyje užėmė išskirtinę vietą. Nenuostabu, kad jų palikimo svarbi archyvo dalis atiteko Vytauto Didžiojo universiteto S. ir S. Lozoraičių muziejui, kur numatoma ją patalpinti atskirame memorialiniame kambaryje. Šiame muziejuje bus laikoma ir a. a. Danielos asmeninio archyvo dalis. Dalis Lozoraičių kultūrinio paveldo perduota Kauno Stasio Lozoraičio vardo mokyklai, kur įrengtas puikus ir kruopščiai saugomas Vilties Prezidento muziejus. Nedidelė dalis rodimų perduota Palaimintojo Jurgio Matulaičio vienuolynui Kaune.

Minint D. Lozoraitienės mirties metines, reikia pasidžiaugti, kad jos darbai ir siekiai kryptingai tęsiasi. Tie politiniai pamatai, kuriuos a. a. ambasadorius S. Lozoraitis, jaun. žmonai padedant rentė, turėjo lemiamą įtaką Lietuvos laisvės atgavimui. Todėl itin svarbu prisiminti D. Lozoraitienės veiklą: atsigręžti, susipažinti, mokytis ir tausti tai, kas buvo daroma iš širdies. Didžiai gerbiamo ambasadoriaus ir ponios Danielos pasiaukojančio gyvenimo ir darbo palikimas yra neįkainojamas turtas Lietuvos žmonėms. Nuolankiai dėkojame jos sesei Marinellai D'Ercole ir sūnėnui Andrea Pinzauti už a. a. Danielos valios vykdymą.

Baigiant norėtusi pacituoti LR Seimo pirminkės Irenos Degutienės užuojautos žodžius, skirtus šios taurios ir kilnios asmenybės atminimui: „tai buvo išskirtinas gyvenimas, išskirtinas likimas, išskirtinis pasišventinimas tautai, juolab ne gimtajai, tačiau visa širdimi pamiltai lietuvių tautai“.

Ruošiant šį straipsnį ypač daug padėjo dr. V. Paplauskienė. Ačiū jai.

Ištrauka iš D. Lozoraitienės dienoraščio Stasys ir Daniela Lozoraičiai pirmą kartą grįžta į Lietuvą

Šiandien yra 1992 m. vasario 6 d. Niekada anksčiau nerašiau dienoraščio. Man džiugu jį pradėti tokia proga. Aš ir Bamo [Stasys Lozoraitis, jaun.] esame Romos Fiumicino oro uoste, kur laukiame laipinimo į lėktuvą, kuris mus nuskraidins į Ciurichą, o iš Ciuricho į Vilnių. Tai pirmas kartas, kai aš keliauju į Lietuvą. Bamo 1939 m. vasarą išvyko iš Lietuvos į Romą ir nebegalėjo daugiau grįžti. Nėmoku paaiškinti, kaip ir kodėl, bet visą laiką žinojau, kad ši diena ateis, todėl beveik nesijaučiu nustebusi. Tai yra teisinga. Žinau, kad bus puiku, lyg aš pati kaip ir Bamo, grįžčiau namo. Romą paliekame nuostabią, beveik pavaršią dieną, tardami sudie savo namams, mūsų 6-iems katinams ir Liu Liu, kurie pasilieka su Mari-

nella ir Robertu. Ciuriche susitiksime Jūrą Končius, siunčiamą „Washington Post“ stebėti mūsų grįžimo į Bamo tėvynę.

Sustojimas Ciuriche. Kaip ir numatyta, susitinkame su J. Končius, kuri irgi yra apimta jos pirmosios kelionės į Lietuvą jaudulio. Kelionė maloni, ir aš, artėjant lėktuvo nusileidimui, pati savęs dar kartą klausiu, kaip gali būti, kad aš esu tokia rami. Mane nuramina faktas, kad Bamo jaučiasi taip pat. Pagaliau praskridę storiausią debesų apklotą pradame matyti Lietuvą. Visa balta nuo sniego, atrodo lyg kalėdinis peizažas. Namai mažiukai, primena tuos, dedamus ant torto, – šokoladiniai ir pabarstyti cukrumi. Daug užšalusius ežerų ir ežerėlių, aukštų ir liaunų medžių miškai. Nesimato nei

automobilių, nei žmonių, ir tai suteikia šiek tiek nerealumo. Atrodo, lyg visa stabtelėjo, lyg sulaikytų kvėpavimą. Artėja oro uostas, ir mes nusileidžiame. Šen ten matosi „Aeroflot“ lėktuvų, yra karinis lėktuvas. Iš lėktuvo išlipama paprastai lyg iš autobuso – nusileidimo tako viduryje. Išlipdama staiga suvokiu Popiežiaus poelgį, kai jis atvykęs atsiklaupia ir pabučiuoja žemę.

Yra žmonių grupelė, kuri trapo apačioje laukia su nedidele gėlių puokšte, kuri yra brangesnė už orchidėjų krepšį, nes tai – miela. Jaudinanti akimirka. Tuo pačiu metu daugybė asmenų ima interviu iš Bamo, ir jis sako gražius žodžius. Aiškiai matyti, kad čia esantieji drauge su mumis išgyvena nuostabiausią akimirką. Tai matyti iš jų veidų, tai gali-

ma jausti širdimi.

Tuo metu užpakaly lėktuvo iškrauna bagažą, ir mes einame atrinkti savo daiktų. Po to lipame į automobilį ir keliaujame link miesto. Tarp mus atvykusių sutikti asmenų atpažįstu Gražiną Landsbergienę, Ramūną Bogdaną ir Zingerį. Aš esu automobilyje su Gražina L. ir labai simpatiška ponia Liučija Čarneckyte. Tai Čarneckio duktė, kuris Romoje rezidavo beveik penkiolika metų. Ji vis dar puikiai šneka itališkai. Tikiuosi vėl ją greitai pamatyti ir susitikti su jos mama, kuriai turėtų būti beveik devyniasdešimt metų. Atvykstame į viešbutį. Turime nedidelę svetainę, miegamąjį ir vonią. Labai šalta.

Nukelta į 13 psl.

PASaulio pažinimas vertas pastangų arba kelionė po Artimuosius Rytus

RAIMONDAS ŠENAUSKAS

Nr. 9

Ankstyvas rytas. Šviečia ryški saulė, mėlynas dangus, taksi automobilyje skamba nuotaikinga E. Iglešias muzika. Vairuotojas jaučia pakilią mūsų nuotaiką ir pasiūlo užsukti pas jo draugą kavos. Sako, kad jam europiečiai patinka. Jo žmona iš Čekijos. Jo draugas savo kavinukėje priima svetingai. Paskutines minutes Jordanijoje su draugiškais žmonėmis. Ir štai jau mes pasienio punkte.

Minų laukas ir spygliuotos tvoros

Du miestus – Agabą ir Eilatą – skiria minų laukas ir spygliuotos tvoros. Sutvarkome formalumus ir jau einame su lagaminais per minų lauką. Prie mūsų prisijungia japonė, kuri viena jau mėnesį keliauja po Artimuosius rytus. Izraelio pasieniečiai primena roko žvaigždes, o ne kareivius. Sportiniai kostiumai, į kasytes pinti plaukai, nesiskutę. Kad jie kareiviai, primena ant pečių laikomi šautuvai. Visus formalumus tvarko jaunos moterys. Sako – jos išvalgesnės. Aišku, užkliūva mūsų sirijietiški antspaudai pase. Tenka duoti savo el. pašto adresą ir atsakyti į daug gudriai pateiktų klausimų. Bet neturime ką slėpti. Palaukiame pusvalandį ir gauname vizas. Net nežinau, ką reikėtų daryti, jei jų negautume. O taip galėjo būti...

Išpūdzio nepalikęs Eilato miestas

Kaip visada ir visur taksistas užsiprašo dvigubą kainą nuvežti iki Eilato autobusų stoties. Bet jau turiu patirties ir greitai nusideru. Iki autobuso į Jeruzalę dar turime 4 val. laiko. Su japonė susitariame, kad pasaugosime vienas kito daiktus. Eilatas didelio išpūdzio nepalieka. Daug rusiškų užrašų, šiuolaikinės beskonybės. Atsisveikiname su Raudonąja jūra, pavalgome čikagiečiams gerai pažįstamame „Panda Express“ ir sėdame į autobusą. Už keturių valandų turėtume pasiekti Jeruzalę. Kam neliko sėdimų vietų, ramiai atsigula ant autobuso grindų.

Jeruzalę pasiekiamo lietui lyjant

Kelias valandas važiuojame Negero dykuma. Trumpam sustojame poilsio. Ir štai pasirodo Negyvoji jūra. Puse jos atrodo labai varganai. Nusekusi, purvina, apstatyta gamyk-

lomis. O štai arčiau Jeruzalės vaizdas daug gražesnis. Besikaupiantys audros debesys kalnuotomis vietovėmis suteikia rūstumo ir savotiško žavesio.

Lietui lyjant, įvažiuojame į Jeruzalę. Net nesitiki. Autobusų stotyje visur patikrinimai. Taksi vairuotojas, bevežant nauju „Mercedes“ dar trumpai papasakoja, ką verta pamatyti. Mūsų viešbutis – arabų kvartale, Alyvų kalno papėdėje, apsuptas garsiųjų kapinių. Pro kambario langą atsiveria puiki senamiesčio panorama. Norint jį pasiekti reikia tik pereiti Kedrono slėnį. Šalia viešbutio restoranų nesimato, tai iš vietinio gatvės prekeivio nusiperku šviežių vaisių ir duonos. Jam gal 10 metų ir kainą pasako aiškiai per didelę. Kai pasakiau, kad pas jį pirksiu kasdien, šypsodamasis purvinu veidu kainą gerokai nuleidžia.

Pats geriausias gidas – Biblija

Prabundu prieš 5 val. ryto iš mečečių jau sklinda kvietimas maldai. Apsirengiu ir miegantį ant žemės prie laukinių durų arabą jau žadinu, kad mane išleistų. Yra baldų dideliam foje, bet gal jam taip patogiau? Lauke tamsu, lyja. Neturiu jokio žemėlapių ir nenoriu jo turėti. Vakare Biblijoje skaičiau apie šias vietas. Porą šimtų metrų ir, slėpdamasis nuo lietaus po medžiu, jau stoviu šalia Getesmanės sodų.

Pragysta gaidžiai. Vartai užrakinti. Kažkaip nesitiki, kad stoviu toje vietoje, kur Kristus mėgdavo apsisototi, čia praleido paskutinę savo naktį ir buvo paimitas į dangų šioje vietoje. Aplinkui apie 150,000 žydų kapų, kuriuose palaidoti ir biblijiniai pranašai. Apačioje plyti amžių dar nepaliestas Kedrono slėnis. Jame išlikę pastatai, kurie mena laikus dar prieš Kristų. Niekada negalvojau, kad Biblija teks pasinaudoti kaip gidu. Labai nesunku išsivaizduoti tų tolimų laikų įvykius. Net negalvoju, ką man toliau daryti.

Tūkstantmečiai daro savo

Kaip dažnai būna kelionėse, problemos pačios išsisprendžia. Pamatau netoli pro praviras duris sklindantį šviesos ruoželį. Patraukiu link jo ir jau leidžiuosi laiptais į Šv. Mergelės kapo bažnyčią.

Bus daugiau.

Raimondo Šenausko nuotr.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**

Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965**
Valandos susitarus

www.draugas.org

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Iš D. Lozoraitienės dienoraščio

Atkelta iš 12 psl.

Šeštadienis, vasario 8 d., 12 valandą išvykstame su automobiliu į Kauną. Su mumis važiuoja Jūra Končius, kad galėtų tęsti reporterės darbą. Po valandos kelionės atvykstame. Viešbutis „Lietuva“, geriausias praeityje ir dabar. Turėjo būti gražus. Jūros prašymu, mūsų laukia ELTA fotografas, kuris mus lydės, kol Bamo lankys svarbiausias vietas: savo namus, mokyklą, senelių namą ir t. t. Čia yra išlikę beveik viskas, bet kaip turi būti skaudu tokiems, kaip jis, kurie atsimena visa buvus naują, gražų, švaru, elegantišką. Matyti, kaip visa sužalota ir pažeminta per tuos 50 metų. Suspaudžia širdį, ir man norisi verkti. Žinau, kad [visa tai] bus atkurta, nes tai yra lietuvių prigimtyje, bet kiek laiko užtruks? Norėčiau turėti burtų lazdelę, ir tada per akimirką viskas sugrižtų į savo vietas. Mintis vaikiška. Metai ir laiko žaizdos nenusibraukia, kaip ir neišnyksta veido raukšlės.

Vakarienė „Metropolio“ restorane universiteto rektoriaus kvietimu. Salė labai graži su baisiais paveikslais, imituojančiais Viduramžius. Stalas padengtas rūpestingai ir elegantiškai. Vakarienė labai rafinuota ir turtinga (patiekalai sunkiai virškinami, bet subtilūs).

Sekmadienis, vasario 9 d.

Atėjo svarbi diena. Pėstute einame į katedrą, kur vyks šv. Mišios, kurias aukos kardinolas Sladkevičius. Gatvelės, kuriomis einame, įdomios, nes tai – senoji miesto dalis. Senamiestis atrodo gerai išsilaikęs, tačiau pasižiūrėjus į šonines gatveles, spaudžia širdį, matant, kaip viskas apgriuve. Į bažnyčią įeiname pro užpakalines duris, kurios veda į zakristiją. Bamo yra sutinkamas labai šventiškai. Yra Monsinjoras Kazlauskas. Atvyksta kardinolas, kuris man atrodė ligotesnis ir trapesnis, negu įsi-

vaizdavau. Viskas puikiai suorganizuota. Vietos sužymėtos schemoje, kuri visiems išdalinama. Įeiname ir užimame savo vietas. Bažnyčia pilna žmonių. Atvyksta Landsbergis. Matome Wanda ir Nella Gawronskas, kurios specialiai atvyko iš Romos per

Stasys ir Daniela Lozoraitienė.
Broniaus Čikoto nuotr. iš „Draugo“ archyvo

Varšuvą. Nuostabios Mišios, jaudinančios ir orios. Bamo skaito ištrauką, po jo kiti. Išeiname pro užpakalines duris, tas pačias, pro kurias įėjome, ir randame laukiančią minią, sujaudintą ir santūrią, kuri pradeda dainuoti. Mane apima nesutramdomas gaudulys ir virpulys, kurio negaliu suvaldyti. Žinau, kad verkiu, kaip ir daugelis kitų dainuojančių žmonių. Bamo eina ir sveikinas, jį stengiasi paliesti, duoda laiškus ir raštelius. Visi žino, kas jis yra, ir visi yra su juo. Tai yra tos akimirkos, kurios nubraukia visus buvusius sunkumus ir buvusį beviltiškumą. Žinau, kad niekada neužmiršiu šios akimirkos. Nežinau, ar pajėgsiu žodžiais išreikšti tai, ką jatau...

Dėkojame artimai Danielos draugei prof. Vaivai Lesauskaitei, išvertusiai dienoraščio fragmentus.

SIŪLO DARBĄ

**Reikalinga moteris
prižiūrėti
senesnio amžiaus moterį
Floridoje.
Tel. 954-876-1153**

Reikalinga moteris padėti 78 m. moteriai, gyventi kartu Long Island, New York. Privalo skaniai gaminti maistą, kalbėti itališkai ar angliškai. Atlyginimas \$100 per dieną. Tel. **631-371-9954** arba **arrowooddrive@msn.com**

**Room for Rent with complete
use of house. Near transportation,
Metra train, far south side.
Call 773-776-4367**

2011 m. rudens iškyla į Rako stovyklą Politinio savaitgalio svečias – dr. Š. Vilčinskas

Atkelta iš 6 psl. (palydovai Tadas Kulbis ir Suza, Tado šuo).

Atvykę į paskirtą pradžios vietą, prityrusieji skautai atsirišo akis ir gavo apylinkės žemėlapi. Naudodamiesi šiuo žemėlapiu ir kompasu, grupės (be palydovo pagalbos) turėjo surasti, kur jos yra ir sugrįžti į stovyklą. Taip pat kiekviena skiltis turėjo apsaugoti savo „turtą“: nevirtą kiaušinį, plastikinį maišą, pilną vandens, ir tris vinis. Šiuos dalykus turėjo atsargiai nešti (kad nesudužtų kiaušinis, kad vanduo neišbėgtų iš maišo ir vinys jų nepradurtų) ir sugrąžinti taip, kaip juos gavo. Skiltis, kuri sugrįžo į stovyklą pirmoji, laimėjo premiją – kepsnį („filet mignon“) vakarienei. Be to, kiekvienai grupei, prieš grįžtant į stovyklą, pakelyje reikėjo pasigaminti karštus pietus.

Visos grupės savo žygį pradėjo 10:15 val. r. Oras buvo apsiniaukęs, bet nelijo, bent ne iš pradžių. Grupėms sekėsi įvairiai. Viena grupė gana greitai surado pagrindinį kelią, šalia kurio jie rado iškabą su žemėlapiu, kuris tiksliai nurodė, kur jie buvo. Kita grupė ėjo palei Pere Marquette upę, kol kirto taką, kuris juos nuvedė prie pažymėtos kryžkelės. Trečia grupė taip pat gana greitai rado pagrindinį kelią. Bet, nežinodama tiksliai, kur ji buvo, pasirinko ilgesnį kelią sugrįžti atgal į stovyklą.

Pirma grupė (Lubinskas, Kelpša, Sieczkowski, Deuschle), nužygiavusi apie 8 mylias, grįžo į stovyklą apie 2:45 val. p. p. Antra grupė (Lapkus, Naris, Stankus), taip pat nužygiavusi apie 8 mylias, grįžo apie 4 val. p. p. O trečia grupė, kuri žygiavo ilgiausiai (apie 13 mylių), sugrįžo apie 5:30 val. p. p.

Prityrusiems skautams sugrįžus į stovyklą, pradėta atlikti kitą užduvinį – užbaigti pionierišką tiltą (bro-

lio Aldžio pavadintą „Indiana Jones Bridge“), kuris kabojo virš mažo prūdelio, vadinamo „varlių prūdu“ (Frog Pond), truputį į šiaurę nuo ambulatorijos. Labai padėjo, kad prūdas buvo išdžiūvęs, tad buvo lengva stovėti po tiltu ir baigti visus surišimus. Tą darbą skautai baigė jau sutemus, maždaug 6:30 val. v.

Baigę statyti tiltą, prityrusieji skautai pradėjo ruošti vakarienę. Pirma grupė, baigusi iškylą pirmoji (ir sugrąžinusi savo „turtą“), kepė savo kepsnį ant grotelių virš laužo. Kiti pasigamino „Tacos“. Vadovai kepė sau itališkas dešras ant grotelių. Visi labai skaniai pavalgė.

Po vakarienės vyko trumpos diskusijos apie dienos žygius, kalbėta kitomis skautiškomis temomis. Po to visi, kurie norėjo, galėjo prisėsti prie lauželio prieš eidami gulti.

Sekmadienis, spalio 30 d.

Kėlėmės 7 val. r. Šalna. Viskas pabalė. Atsikėlę prityrusieji skautai pradėjo ruošti pusryčius, dėtis daiktus ir ardyti palapines. Baigėme tvarkytis po pusryčių. Brolis Ginutis Matutis, „Lituanicos“ stovyklavietės administratorius, atvažiavo paruošti pastatus žiemai. Paskutinį sykį perėjome rajoną, surinkome šiukšles ir nusifotografavome. Pajudėjome link Čikagos 12 val. p. p.

Grįždami sustojome Holland, MI pavalgyti pietų. Sugrįžome į Lemont 5:30 val. p. p. lietui lyjant. Truputį nuvargę ir šlapi, bet laimingi savo 2011 metų rudens iškylas Rake prisiiminimais.

Donatas Ramanauskas – „Dariaus ir Girėno“ prityrusiųjų skautų draugovės draugininko pavaduotojas.

SPYGLIAI

Kai premjeras pareiškė, kad korupcija mažėja, tai kažkodėl buvo supras-ta, kaip noras pasigirti. Iš tiesų tai buvo skundas, jog kyšių jis gauna per ma-žai.

Žurnalistas klausia stambios reklamos įmonės direktoriaus, su kuriais klientais dirbant gaunama daugiausia pelno. Šis tvirtai atsako, kad su poli-tikais. Kodėl? Kuo beviltiškesnė prekė, tuo daugiau pinigų jos reklamai tenka skirti.

Advokatas laimėjo sunkią bylą. Prie jo prieina jo klientas ir sako džiaugs-mingai:

– Net nežinau, kaip jums padėkoti.

Advokatas šypsodamasis:

– Nuo to laiko, kai žmonės išrado pinigus, tai jau ne taip ir sunku.

Į mokesčių inspekciją paskambina vyriškis ir klausia:

– Kada galėčiau eiti atostogų?

Nustebusi darbuotoja:

– Tačiau juk jūs net ne mūsų darbuotojas?

– Taip manote? Tai kodėl aš visą gyvenimą dirbu praktiškai tik jums?

Teisėjas klausia kaltinamąjį:

– Ar jūs turite advokatą?

– Ne.

– Tačiau ar jums neatrodo, kad vertėtų turėti?

– O kam? Aš juk ketinu sakyti tiesą.

Įstatymai mano pusėje. Bėda tik ta, kad teisėjas kitoje...

Teisėjas kaltinamajam:

– Jei pageidaujate, mes jums skirsime advokatą.

– O gal geriau vietoj advokato skirtumėte du vertingus liudytojus?

Teisėjas piktai žiūrėdamas į salę:

– Kiekvienas, kuris triukšmaus, bus tuojau pat išvarytas namo.

– Valio, – garsiai pratrūksta rėkti kaltinamasis.

Bernardinai.lt

Atkelta iš 4 psl. į dabartinę Konsti-tuciją bei tapo Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo teisiniu Lietuvos gynybos principu.”

Tik teisinėje valstybėje gali būti kuriama demokratija

Dr. Vilčinskas dalyvauja įvairio-se diskusijose apie Lietuvos teismų darbą, garsiai svarsto ir siūlo, ką reikia iš esmės keisti teismų darbe. Jo nuomone, „teismų prestižas pri-klauso ne tik nuo Teismų įstatymo, bet ir kitų galiojančių įstatymų, susi-jusių su žmogaus teisėmis bei lais-vėmis“. Jis teigia, jog „konstitucinė teisė į teisinę gynybą ir viešumo principas reiškia, kad pirmiausia žmogus, besikreipiantis į bet kokios grandies (apylinkės ar Aukščiausią-jį) teismą, turėtų teisę dalyvauti nag-rinėjant savo bylą ir viešai teismo po-sėdyje kalbėti. Jeigu jau Europos Žmogaus Teisių Teismas kviečia į savo posėdį į jį besikreipiantį žmogų ir jam palieka teisę spręsti, dalyvauti nagrinėjant jo skundą ar ne, tai Lie-tuvoje priešingai daryti nederėtų.” Dr. Vilčinsko nuomone, teismų sis-tema kertasi su Konstitucijos 109, 111 str. nustatyta teismų sistemos sam-prata, juk demokratija gali būti kuriama tik teisinėje valstybėje.

Konstitucinė teismų priedermė vykdyti teisingumą reiškia ne tik žmogaus teisę kreiptis į koki nors teismą ir jo prašymo nagrinėjimą teisme, bet ir galimybę pasinaudoti visais teismais (tarp jų ir Aukščiausiuoju teismu), kurie yra numatyti Konstitucijoje. Dr. Vilčinskas įsitiki-nęs, kad „visi teisėjai, kurie nagrinė-ja bylas apeliacinėje bei kasacinėje instancijose, pagal įstatymą privalo būti susipažinę su byla, o ne tik pranešėjai, kaip dabar yra pagal nusis-tovėjusią praktiką. Konkretų prane-šėją teismo posėdžio pirmininkas turėtų paskirti bylos nagrinėjimo pradžioje. Dr. Vilčinsko nuomone, „nustačius įstatymu tokią tvarką, pasibaigtų kalbos apie korupciją teis-muose”. Kaip pavyzdį jis pateikia pirmosios instancijos teismą, kur vienas teisėjas išnagrinėja bylą. Ape-liacinėje instancijoje visi teisėjai (trys ar daugiau) yra susipažinę su byla ir pranešėju tampa vienas jų tik posėdžio metu, o sprendimą, žinoda-mi apie bylą ir išklausę proceso daly-

vių, priima visi teisėjai. „Aukščiau-siajame teisme visa teisėjų kolegija ir taip nagrinėtų kasacinius skun-dus. Korupcijos sumažėtų ir kitur, nes visi žinos, kad paveikti ar per-pirkti 20 ar daugiau teisėjų – sunkiai tikėtinas dalykas”, – įsitikinęs jis.

Lenkų reikalavimas prieštarauja LR Konstitucijai

Dr. Vilčinsko nuomone, lenkų reikalavimas pavardes rašyti origi-nalia kalba prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, nes val-sybinė kalba yra lietuvių. „Tarki-me, – sako jis, – gal ir galimi susitari-mai vyriausybių lygmenyje (palygi-nant lietuviškų pavardžių rašymą Lenkijoje gyvenantiems lietuviams), o kaip tada su rusų, baltarusių, uk-rainiečių, karaimų pavardžių rašy-mu? O jei ir kiniečiai ar arabai pano-rės paso originalia kalba?”

Pasisako už dvigubą pilietybę

Dr. Vilčinskas pasisako už dvigu-bos pilietybės suteikimą Lietuvos piliečiams. Dvigubos pilietybės klau-simu ir apie tai, kas nuveikta, poli-tiniame savaitgalyje kalbės Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė dr. Regina Narušienė, politikos ap-žvalgininkas Bronius Nainys, buvusi „Draugo” pirmojo puslapio redakt-o-rė Daiva Švabienė ir kiti politinio sa-vaitgalio prelegentai.

Bus įteikta „Laisvės” premija

Sekmadienį, sausio 29 d., bus įteikta dr. Rimtauto Marcinkevi-čiaus (LA) įsteigta „Laisvės” premija dr. Rūtai Gajauskaitei. Apie Ameri-kos lietuvių tarybos ir Joint Baltic American National Committee veik-lą kalbės adv. Saulius Kuprys. Bus diskutuojamos lietuvybės išlaikymo, išlikimo problemos. Kviečiame gau-siai dalyvauti.

Meninėje programoje dalyvaus dainininkai – kompozitorius Algir-das Motuza ir Loreta Janulevičiūtė.

Sausio 28 d. pirma dalis praside-da 11 val. r., antra dalis – 3 val. p. p. Sausio 29 d. pradžia – 12:30 val. p. p.

Parengta pagal internetinę spaudą

Kęstutis Tautvydas, gyvenantis **Greenbank, WA**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą dar metams ir kartu atsuntė 60 dol. Esame Jums labai dėkingi už paramą.

Ina Kasis, gyvenanti **Orland Park, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsuntė mums 100 dol. Labai Jums ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Julius Veblaitis, gyvenantis **Union, NJ**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū, kas mus skaitote ir re-miate.

Rimantas Giedraitis, gyvenantis **E. Northport, NY**, kartu su me-tinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsuntė 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad mus remiate.

George S. Daugirdas, gyvenantis **Chicago, IL**, pratęsdamas metinę „Draugo” prenumeratą paaukojo laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti 50 dol. Labai Jums ačiū.

Bronė Stočkus, gyvenanti **Los Angeles, CA**, kartu su metinės „Drau-go” prenumeratos mokesčiu atsuntė 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Kam reikalinga dviguba pilietybė?

Atkelta iš 2 psl.
Kiek man teko girdėti ar skaityti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos pirmininkės Reginos Narušienės pasisakymų Pilietybės įstatymo klausimu, ji visada pabrėždavo siekianti, kad visiems užsienio lietuviams būtų leista išlaikyti LR pilietybę, įgijus gyvenamo krašto pilietybę. Tačiau, laikui bėgant, tapo akivaizdu, jog realiai PLB valdyba vedė lobistinę kampaniją, kad būtų priimtas kitoks įstatymo variantas, kuris būtų sukūręs dviejų rūšių LR piliečius užsienyje. Pirmarūšiais piliečiais būtų visi tie, kurie gyvena ES ir NATO šalyse, nes jiems būtų leidžiama išlaikyti LR pilietybę priėmus ir antrą gyvenamo krašto pilietybę. Buvo siūloma tokią nuolaidą taikyti net ir tiems asmenims, kurie, priimdami kitos valstybės pilietybę, privalėjo duoti priesaiką naujai šaliai pasižadant nutraukti lojalumo bet kuriai kitai valstybei saitus, kaip kad yra, pavyzdžiui, reikalaujama iš visų, priimančių JAV pilietybę natūralizacijos procese.

Kartais girdime išeivius sakant, jog Lietuvos valstybė turi mums suteikti teisę į dvigubą pilietybę, nes „mes to norime.“ Atsakant į tokius pareiškimus verta prisiminti, kad be atskirų žmonių interesų egzistuoja valstybės interesai. Niekam neturėtų būti didelė paslaptis, kodėl Lietuvos įstatymai labai smarkiai riboja teisę išlaikyti LR pilietybę, priėmus kitos valstybės pilietybę. Lietuva turi bent dvi kaimynes, kurios toli gražu ne visada mums buvo draugiškos.

Antrarūšiais LR piliečiais buvo siūloma padaryti tuos, kurie išvyko į kitas (ne ES ir ne NATO aljanso) šalis. Į tokią kategoriją pakliūtų LR piliečiai, išvykę į Rusiją, Baltarusiją, Ukrainą, Šveicariją, Izraelį, Australiją, Okeaniją, Pietų Amerikos, Azijos ir Afrikos šalis. Nors neturiu oficialios statistikos, man regis, kad į šiuos kraštus yra išvykęs palyginti mažas visų trečios bangos lietuvių emigrantų skaičius. Matyt, dėl tos priežasties PLB valdyba nusprendė, jog į tų šalių trečiabangius emigrantus galima nekreipti dėmesio. Tačiau tai sudaro kitą problemą šiam Pilietybės įstatymo pakeitimo projektui, nes LR Konstitucija aiškiai sako, kad dviguba pilietybė yra leistina tik atskirais atvejais. Kokie čia atskiri atvejai, jeigu absoliučiai daugumai LR piliečių, galinčių turėti dvigubą pilietybę, siūlytas įstatymas tokią teisę suteiktų?

Dažnai pasigirsta balsų, kad dabartinis LR Pilietybės įstatymas yra „per daug griežtas“ dvigubos pilietybės atžvilgiu. Kaip pavyzdys kartais nurodomos Jungtinės Amerikos Valstijos. Štai tuometinė JAV LB pir-

mininkė Regina Narušienė 1995 m. rugpjūčio 25 d. „Lietuvos aide“ (Nr. 174) rašė: „Amerikos įstatymai nereikalauja, kad Amerikos pilietis rinktųsi vieną ar kitą pilietybę.“ Pasiškaičius JAV Imigracijos ir Pilietybės Akta (Immigration and Nationality Act – INA) paaiškėja, kad JAV piliečiams atimama JAV pilietybė, jeigu jie laisvu noru įvykdo tam tikrus šiame Akte nurodytus veiksmus su ketinimu atsisakyti JAV pilietybės. Šie veiksmai tame Akte yra išvardyti. Pirmi du iš jų yra:

1. Kitos valstybės pilietybės įgijimas natūralizacijos keliu (Sec. 349(a)(1) INA);
2. Prisiekus, iškilmingai pasižadėjus ar padarius kokią kitą formalią deklaraciją užsienio valstybei ar jos politiniam padaliniiui (Sec. 349(a)(2) INA).

Kadangi absoliuti dauguma LR piliečių, emigravusių į JAV, gali įgyti tos šalies pilietybę tiktai natūralizacijos keliu ir tik prisiekę ištikimybę šiai valstybei bei kartu išsižadėję lojalumo kitoms valstybėms, sunku suprasti, kodėl LR Pilietybės įstatymas vadinamas „griežtu“, kai JAV įstatymai dvigubos pilietybės atžvilgiu nėra švelnesni.

Kritikuojant dabartinės redakcijos LR Pilietybės įstatymo nuostatas dvigubos pilietybės atžvilgiu, dažnai reiškia nuomonė, kad Lietuvos valstybė, atimdama pilietybę Lietuvoje gimusiems asmenims, kurie priėmė kitos valstybės pilietybę, paneigia tų žmonių prigimtinę teisę į LR pilietybę. Šiai tezei pagrįsti minimi LR Konstitucijos 12, 18 ir 32 straipsniai. Šio argumento logika man sunkiai suvokiama. Niekas paneigia Lietuvos žmonėms prigimtinių teisės į LR pilietybę, bet nėra vienas LR Konstitucijos straipsnis nesuteikia prigimtinių teisės į dvigubą pilietybę.

Skaitant pareiškimus tokios grupės kaip JAV iškūręs Judėjimas Lietuvos pilietybei išsaugoti į akis krenta tai, kad nėra vienu žodžiu neužsiminama, kodėl LR piliečiai, išvykę į užsienį, siekia įgyti kitos valstybės pilietybę. Susidaro įspūdis, jog tai bandoma nuslėpti taip, kaip žmonės slepia nešvarius baltinius. Daugelyje Vakarų valstybių, turint teisę nuolatinei gyvenamajai vietai, nepriėmus gyvenamo krašto pilietybės, neįjunta beveik jokios apčiuopiamos diskriminacijos.

Tarp mano artimų bendradarbių Australijoje veikiančioje tarptautinėje bendrovėje yra britas, vokiečių ir olandas, kurie daugiau kaip 15 metų gyvena Australijoje, nėra priėmę Australijos pilietybės, nes dažniausiai nenori prarasti savo šalių pilietybės ar nemato jokio reikalo įgyti Australijos pilietybę. Taip pat negirdėti jokių rimtų argumentų, kodėl tiems, kurie apsisprendė priimti kitos valstybės pilietybę, reikia dar išlaikyti ir LR pilietybę. Reikia manyti, kad tie žmonės apsisprendę įsiliesti į kitą visuomenę ir į Lietuvą grįžti nesiruošia, o jeigu jie į senatvę apsispręstų sugrįžti į Lietuvą, tai reikia nepamiršti LR Pilietybės įstatymo 21 straipsnio, kuris suteikia teisę LR pilietybės netekusiam asmeniui ją susigrąžinti.

Kartais girdime išeivius sakant, jog Lietuvos valstybė turi mums suteikti teisę į dvigubą pilietybę, nes „mes to norime.“ Atsakant į tokius pareiškimus verta prisiminti, kad be atskirų žmonių interesų egzistuoja

A+A

Andriui Algimantui Buchui

mirus, reiškiam gilią užuojautą jo tėvams
Birutei ir Petrui Buchams, sūnui Michael,
seseriai Loretai, broliui Edmundui,
jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

A + A

LAIMAI VAIČIŪNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškia-
me sūnėnui VYTENIUI ŽYGUI ir artimiesiems.
Kartu liūdime.

Jaunimo centro Moterų klubas

Nuoširdžiam bičiuliui, uoliam daugiamečiui ben-
dradarbiui Lietuvių Bendruomenėje,

A + A

dipl. inž. VYTENIUI ŠILUI

mirus, žmonai VIDAI ir šeimai nuoširdžiausią užuo-
jautą reiškiu ir kartu liūdžiu.

Bronius Nainys

valstybės interesai. Niekam neturėtų būti didelė paslaptis, kodėl Lietuvos įstatymai labai smarkiai riboja teisę išlaikyti LR pilietybę, priėmus kitos valstybės pilietybę. Lietuva turi bent dvi kaimynes, kurios toli gražu ne visada mums buvo draugiškos. Lietuvoje gyvena tų kaimyninių tautų nemažos diasporos, kurių nariams po Nepriklausomybės atgavimo buvo suteikta teisė į LR pilietybę ir, kiek man žinoma, dauguma tų diasporų narių šia teise pasinaudojo. Tik pagalvokime, kaip susiklostytų Lietuvos santykiai su Lenkija (ES ir NATO nare), kuri nepripažįsta savo piliečių turimos antros pilietybės, jeigu Lietuvoje šiuo metu gyvenantys 300,000 lenkų priimtų Lenkijos pilietybę ir galėtų kartu išlaikyti LR pilietybę!

Iš tikrųjų šios problemos šaknys yra gilesnės. Vienos pilietybės nuostata, įtvirtinta LR Konstitucijoje, yra glaudžiai susijusi su pasirinktu valstybės modeliu. Atkuriant nepriklausomybę, Lietuvos Respublikos Seimas turėjo apsispręsti, kokią valstybę jis nori atkurti – tautinę ar pi-

lietinę. Atkuriamojo Seimo priimtas LR pilietybės įstatymas, kuriuo buvo įtvirtintas „nulinis variantas“, kai visi 1989 m. lapkričio 3 d. Lietuvos teritorijoje nuolat gyvenę asmenys, nepriklausomai nuo jų tautybės ar atvykimo į Lietuvos teritoriją aplinkybių, įgijo teisę į LR pilietybę, aiškiai ir nedviprasmiškai byloja apie tai, kad buvo pasirinktas valstybės kaip piliečių bendruomenės modelis. Dabar ginčytis, ar toks modelis buvo teisingas, ar ne, yra šaukštai po pietų. Man nekyla abejonių, kad Lietuvos sąlygomis toks modelis gali užtikrinti valstybės gyvastingumą, tik esant plačiam dvigubos pilietybės draudimui. Todėl sieki panaikinti šią nuostatą ir įteisinti visuotinį dvigubos pilietybės prieinamumą reikia vertinti kaip nesupratimą prieš 20 metų priimto pilietinės valstybės modelio ir jo gyvastingumo prielaidų esmės.

Saulius Varnas – Australijos LB Krašto valdybos pirmininkas.

Bernardinai.lt

Teodoras Mitkus, gyvenantis Chicago, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. Esame dėkingi, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Žibutė Zaparackas, MD, gyvenanti Chicago, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 100 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad remiate laikraščio leidybą.

Aldona Juozevičienė, gyvenanti Oak Lawn IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū, kad mus remiate.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **A. a. Aldona Masiulionienė, Onos** Korzonaitės ir Jono Valickio dukra, mirė š. m. sausio 16 d. Le Roy, būdama 91 m. amžiaus.

■ **A. a. Margarita Rudis Krupa, a. a. Marijos** ir Antano Rudžių dukra. mirė 2012 m. sausio 4 d. Laidotuvės buvo privačios.

■ **Š. m. sausio 28 d. nuo 11 val. r.** – sausio 29 d. nuo 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont, vyks politinis savaitgalis „Lietuva, Tėvyne mūsų“, kuriame dalyvaus, svečiai iš Lietuvos. Bus įteikta šių metų „Laisvės premija“ Nepriklausomybės akto signatarai dr. Rūtai Gajauskaitei. Dainuos Algirdas Motuza ir Loreta Janulevičiūtė. Rengia JAV lietuvių visuomeninis komitetas už dvigubą pilietybę. Daugiau informacijos tel. 630-290-0191.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, sausio 29 d. 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Augustinas Kulbis, OSM. Po Mišių – kavutė parapijos salėje. Kviečiame visus dalyvauti. Džiaugiamės, kad neseniai į šv. Mišių skaitovų eiles įstojo Miglė Tauragytė, buvusi „Margučio II“ radijo pranešėja.

■ **JAV LB Cicero apylinkės valdyba** sausio 29 d., sekmadienį, po 9 val. lietuviškų šv. Mišių kviečia Šv. Antano parapijos narius bei svečius į Palaimintojo Jurgio Matulaičio minėjimą parapijos kavinėje. Bus vaišės.

■ **Amerikos lietuvių dailininkų draugija** (LAWAA) kviečia nares į pasitarimą sausio 29 d. 2 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski, Chicago, IL 60629). Prašoma atsinešti parašytą trumpą biografiją.

■ **Vasario 1–29 dienomis Woodridge** miestelio bibliotekoje (3 Plaza Dr., Woodridge, IL) vyks Genutės Markauskienės fotografijos darbų paroda. Susitikimas su autore vyks vasario 11 d. nuo 1 val. p. p. iki 3 val. p. p. Kviečiame dalyvauti!

■ **Vasario 10 d., penktadienį, 7:30 val.** v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks Dainiaus Mačikėno fotografijų parodos „Iš meilės šokiui“ atidarymas. Dalyvaus autorius. Trumpą muzikinę programą atliks žinoma Lietuvos balerina Eglė Špokaitė.

■ **Filisterių skautų sąjungos (FSS) Čikagos** skyrius kviečia savo narius dalyvauti iškilmingoje sueigoje, kuri vyks vasario 11 d. 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, 123 kamb., Lemont, IL. Apie dalyvavimą pranešti skyriaus pirmininkei fil. Aušrelei tel. 630-243-6302.

■ **Cicero, IL, miestelio Rotušės aikštė** je vasario 16 d. 10:30 val. r. bus iškelta Lietuvos trispalvė, kuri plevėsuos visą savaitę. Iškilmėse dalyvaus Lietuvos generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniuilienė. Iškilmes organizuoja Cicero miestas ir JAV LB Cicero apylinkė.

■ **Mažosios Lietuvos lietuvių draugija** Čikagoje maloniai kviečia į tradicinį „Užgavėnių šiupinį“ vasario 18 d. 6 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus

Gintaro salėje. Meninę programą atliks „Metų pastogės“, „Dance Duo“ ir pop choras „Svajonė“, bus vakarienė, šokiai, kuriems gros Algimanto Barnišio orkestras. Stalus prašoma užsisakyti iš anksto pas Ramūną Buntiną, tel. 630-969-1316.

■ **JAV LB Cicero apylinkės valdybos** rengiamas Vasario 16-osios minėjimas įvyks vasario 19 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijos didžiojoje salėje po 9 val. r. lietuviškų šv. Mišių. Minėjime pagrindinę kalbą sakys istorikė, spaudos bendradarbė Violeta Rutkauskienė. Bus meninė programa ir vaišės.

■ **Vasario 26 d., sekmadienį, 12:30** val. p. p. kviečiame į Lietuvos Nepriklausomybės šventę Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St. Lemont, IL). Paminėsime Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. ALT'o pirmininkas Saulius Kuprys skaitys paskaitą „Žvilgsnis į ateitį“. Dalyvaus Gen. Daukanto jūros šauliai, gros pučiamųjų orkestras „Gintaras“, skambės Nidos Grigalavičiūtės ir Agnės Giedraitytės atliekamos dainos. Vaišinsimės kava, pyragaičiais ir sumuštiniais. Šventę organizuoja JAV LB Lemont apylinkės valdyba ir PLC.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Vasario 12 d. Lawrence, MA** bus minima Vasario 16-oji. Šv. Mišios 11 val. r. Corpus Christi bažnyčioje (35 Essex St., Lawrence, MA 01840). 12:30 val. p. p. parapijos salėje – pietūs. Bus rodomos lietuviškų pakeleis kryžių nuotraukos. Daugiau informacijos tel. 978-685-4478 suteiks Jonas Stundžia.

■ **Vasario 16 d. 12 val. p. p. kviečiame** į Lietuvos Nepriklausomybės šventę Ocean County administraciniame pastate, 119 kamb.(101Hooper Ave., Toms River, NJ). Toms River miestelio savivaldybė jau 15 metų, minėdama Lietuvos šventę, iškelia trispalvę.

■ **Vasario 19 d. 1 val. p. p. Beverly** Shores lietuvių klubas kviečia klubo narius ir visus aplinkinių apylinkių lietuvius į tradicinį Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, kuris įvyks Šv. Onos bažnyčioje. Pagrindinis kalbėtojas Purdue universiteto Krannert School of Managment prof. dr. Aldas Kriauciūnas. Meninę programą atliks vaikų būrelis. Po minėjimo pabendraavimas su svečiais ir vaišės.

■ **Centrinio New Jersey tautinių šokių** kolektyvas „Viesulas“ (vadovė Džaneta Bublienė) kviečia į Užgavėnių šventę, kuri vyks vasario 25 d. Estų namuose, 4 Cross St. & Veterans Hwy, Jackson, NJ 08527). Maloniai kviečiame atvykti!

■ **ŠALFASS veteranų (vyresnių nei 35** m.) krepšinio varžybos vyks kovo 31 – balandžio 1 dienomis „City Of Palm Beach Gardens“ (4404 Burns Rd., Palm Beach Gardens, FL 33410). Registracija iki vasario 12 d.) adresu: floridoslkl@gmail.com. Turnyrą rengia Florida lietuvių krepšinio lyga (Florida LKL), West Palm Beach LB, Lithuanian Education & Culture Center. Daugiau informacijos suteiks varžybų vadovas Arvydas Bubulis el. paštu floridoslkl@gmail.com arba tel. 561-574-0027.

Dėl senatoriaus M. Kirk dalyvavimo Vasario 16-osios minėjime

Amerikos lietuvių taryba (ALT) praneša, kad dėl netikėtos ligos JAV senatorius iš Illinois valstijos Mark Kirk negalės dalyvauti šių metų vasario 12 d. ruošiamame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Jaunimo centre, Čikagoje. Kaip skelbia JAV žiniasklaida, 52 metų senatorių ištiko insultas. Jam buvo padaryta operacija ir šiuo metu jis sveiksta. ALT'as pareiškė užuojautą senatoriui ir perdavė lietuviškos visuomenės linkėjimą greitai pasveikti.

Senatorius Kirk paskutiniu metu rodo ypatingą palankumą lietuviams, domisi Rytų Europos strategine padėtimi. Neseniai jis grįžo iš Lenkijos, kur domėjosi Rytų Europos

strateginiu saugumu ir NATO plėtra. Senatorius yra įkūręs Rytų Europos patariamąją tarybą, į kurios sudėtį įeina ir JAV išeivijos lietuviai adv. Rimas Domanskis, adv. Saulius Kuprys, dr. Jonas Prunskis, Stanley Balzekas, Jr., dr. Andrius Kudirka ir Diana Gulbinaitė-Fagans.

ALT'o pirmininkas Saulius Kuprys apgailestavo, kad Čikagos lietuviams neteks susitikti su savo senatoriumi Vasario 16-tosios proga. „Už ypatingą dėmesį lietuviams esame jam dėkingi ir linkime, kad jis greitai pasveiktų ir sugrįžtų į visuomeninę tarnystę“, – rašoma jo laiške senatoriui Kirk.

ALT'o pranešimas

Smagu (iš kairės) Vivianai, Vijai ir Evalinai „Žiburėlyje“. „Žiburėlio“ arch. nuotr.

Kviečiame kovo 10 d. nuo 9 val. r. iki 11 val. r. į „Žiburėlio“ mokyklos Atvirų durų dieną.

Galėsite plačiau susipažinti su mokykla ir užregistruoti savo vaikučius.

Mokykla priima 3–6 metų amžiaus vaikus. Veikia rytinė ir popietinė pamainos. Vaikas mokyklą turi lankyti mažiausiai 3 dienas per savaitę.

Daugiau informacijos apie mūsų mokyklą galite rasti internete www.ziburelis.org
Mokyklos adresas 14911 127th St., Lemont, IL 60439.
Tel. pasiteiravimui 630-257-8891.

ELKC skelbia fotografijų parodos konkursą „Mūsų didelis mažas pasaulis. Vasario 16-osios gimnazijos dienoraštis“

Per šešiasdešimt Vasario 16-osios gimnazijos gyvavimo metų, daugelio objektyvuose sustingo jos aplinka, įvykiai, žmonės. Maloniai kviečiame buvusius ir esamus mokinius, mokytojus, svečius ir bičiulius visame pasaulyje dalyvauti konkurse ir siųsti savo fotoaparatais sustabdytas Jums svarbias akimirkas Gimnazijoje. Laimėjusiųjų nuotraukos visus metus bus rodomos Rennhof fotogalerijoje. Parodą lydės spalvotas nuotraukų katalogas.

Nuotraukas su aprašymu iki 2012 m. vasario 5 d. prašome siųsti adresu cuplinskas@elkc.org

Visą tolesnę informaciją apie parodą bei ELKC veiklą rasite adresu www.elkc.org

Rimas Čuplinskas

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747